

ŠALIES GYVENTOJŲ
INFORMUOTUMO IR
ĮSITRAUKIMO Į LIGŲ
PREVENCIJOS
PROGRAMAS
SOCIOLOGINIS TYRIMAS

užsakovas

vykdytojas

spinter research

ESOMAR
WORLD RESEARCH

THE INDEPENDENT
RESEARCH INSTITUTES
NETWORK

2022 rugpjūtis

A hand holding a glowing lightbulb next to a chalk-drawn magnifying glass on a chalkboard. The background is a dark teal chalkboard with a white horizontal band across the middle. The lightbulb is glowing and held by a hand on the right. The magnifying glass is drawn with white chalk on the left side of the board.

METODIKA

spinter research

TYRIMO METODIKA

LAIKAS

2022 08 10 – 08 30

TIKSLAS

Išsiaiškinti šalies gyventojų informuotumą apie ligų prevencijos programas bei įsitraukimą į šias programas.

TIKSLINĖ GRUPĖ

Šalies gyventojai nuo 18 iki 75 metų amžiaus

APKLAUSOS METODAS

CAPI (*Computer assisted personal interview*) apklausa, kurią atlieka profesionalus apklausėjas. Jis veda pokalbį su respondentu pagal parengtus klausimus, atsakymus fiksuodamas klausimyne.

IMTIS

Tyrimo metu buvo apklausta 1011 respondentų.

ATRANKA

Tyrimo naudotas kvotinės atrankos metodas

LOKACIJA

Visa šalies teritorija.

DUOMENŲ ANALIZĖ

Analizė atlikta SPSS/PC programine įranga. Ataskaitoje pateikiami bendrieji atsakymų pasiskirstymai (procentai), ir pasiskirstymai pagal socialines-demografines charakteristikas (žr. priedus).

STATISTINĖ PAKLAIDA

Atrankiniuose kiekybiniuose tyrimuose visada išlieka statistinės paklaidos tikimybė, į kurią būtina atsižvelgti interpretuojant duomenis. Pvz., jeigu apklausus 1011 respondentus gavome, jog 39,1 proc. apklaustųjų gavo kvietimą pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą, tai yra 95 proc. tikimybė, kad tikroji reikšmė yra tarp 36,1 proc. ir 42,1 proc.

Įverčio tikslumas mažėja, mažėjant analizuojamų atsakymų skaičiui. Toliau pateikiama lentelė padedanti įvertinti statistinę paklaidą.

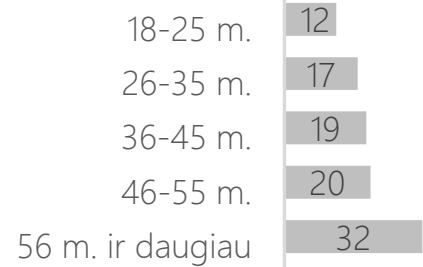
%=	3/97	5/95	10/90	15/85	20/80	25/75	30/70	40/60	50/50
N=									
10	10,6	13,5	18,6	22,1	24,8	26,8	28,4	30,4	31,0
30	6,1	7,8	10,7	12,8	14,3	15,5	16,4	17,5	17,9
50	4,7	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,6	13,9
75	3,9	4,9	6,8	8,1	9,1	9,8	10,4	11,1	11,3
100	3,3	4,3	5,9	7,0	7,8	8,5	9,0	9,6	9,8
150	2,7	3,5	4,8	5,7	6,4	6,9	7,3	7,8	8,0
200	2,4	3,0	4,2	4,9	5,5	6,0	6,4	6,8	6,9
300	1,9	2,5	3,4	4,0	4,5	4,9	5,2	5,5	5,7
400	1,7	2,1	2,9	3,5	3,9	4,2	4,5	4,8	4,9
500	1,5	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,3	4,4
600	1,4	1,7	2,4	2,9	3,2	3,5	3,7	3,9	4,0
700	1,3	1,6	2,2	2,6	3,0	3,2	3,4	3,6	3,7
800	1,2	1,5	2,1	2,5	2,8	3,0	3,2	3,4	3,5
1000	1,1	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,1

SOCIALINĖS-DEMOGRAFINĖS CHARAKTERISTIKOS

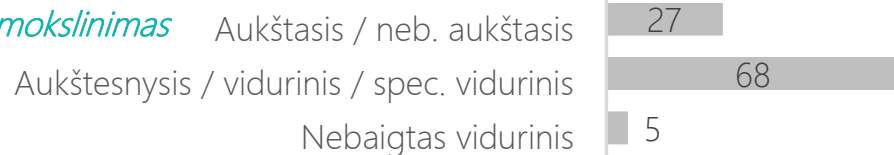
Lytis

Amžius

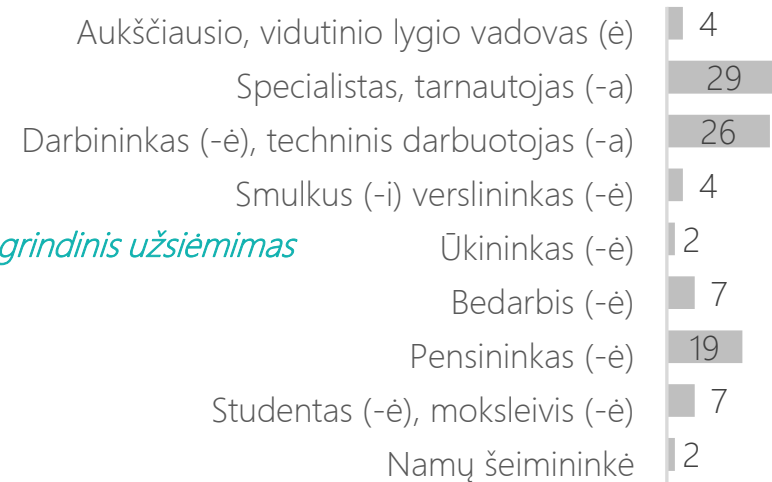
Išsimokslinimas

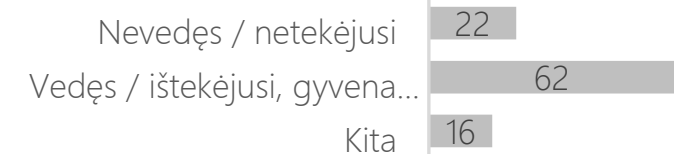
Pajamos namų ūkio nariui per mėn.

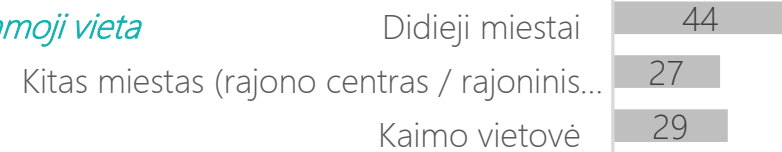
Pagrindinis užsiėmimas

Šeiminė padėtis

Gyvenamoji vieta

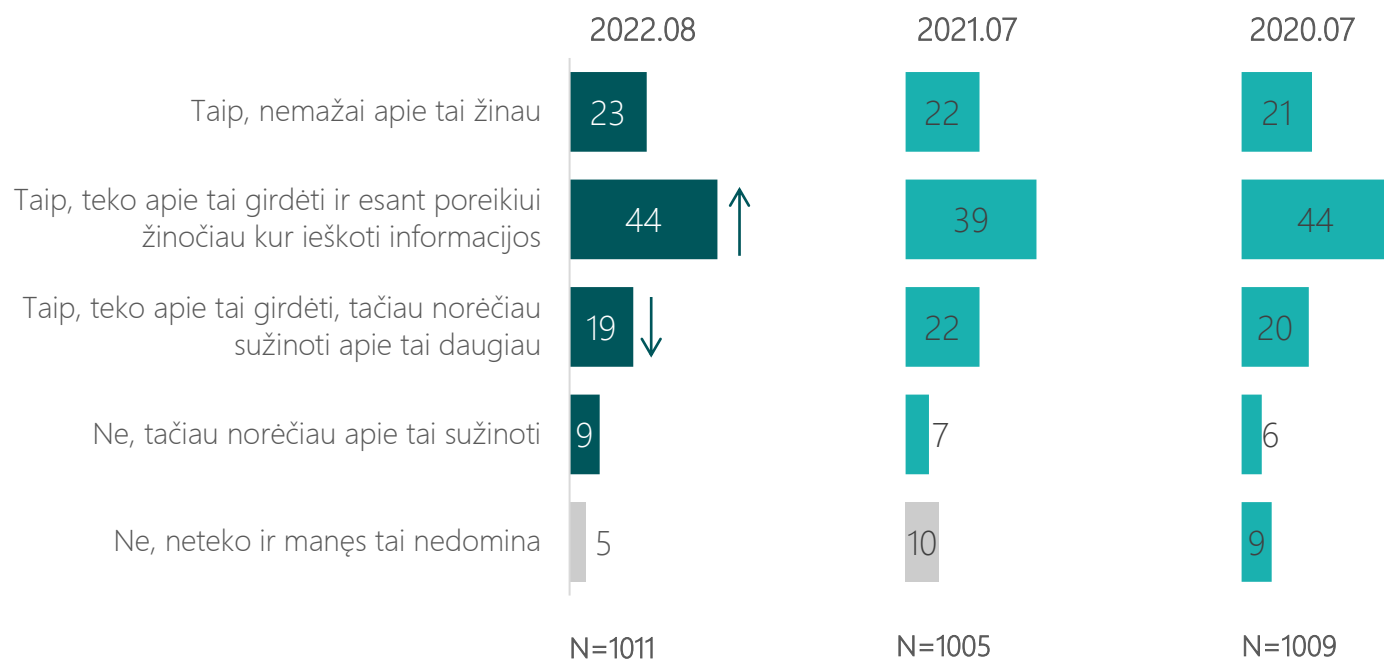

Informuotumas apie ligų prevencijos programas. Nuostatos dėl dalyvavimo ligų prevencijos programose. Ligų prevencijos programų kokybės vertinimas. Kita.

8 IŠ 10 ŠALIES GYVENTOJŲ YRA GIRDĖJĘ APIE LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS

Ar Jums yra tekę girdėti apie ligų prevencijos programas?

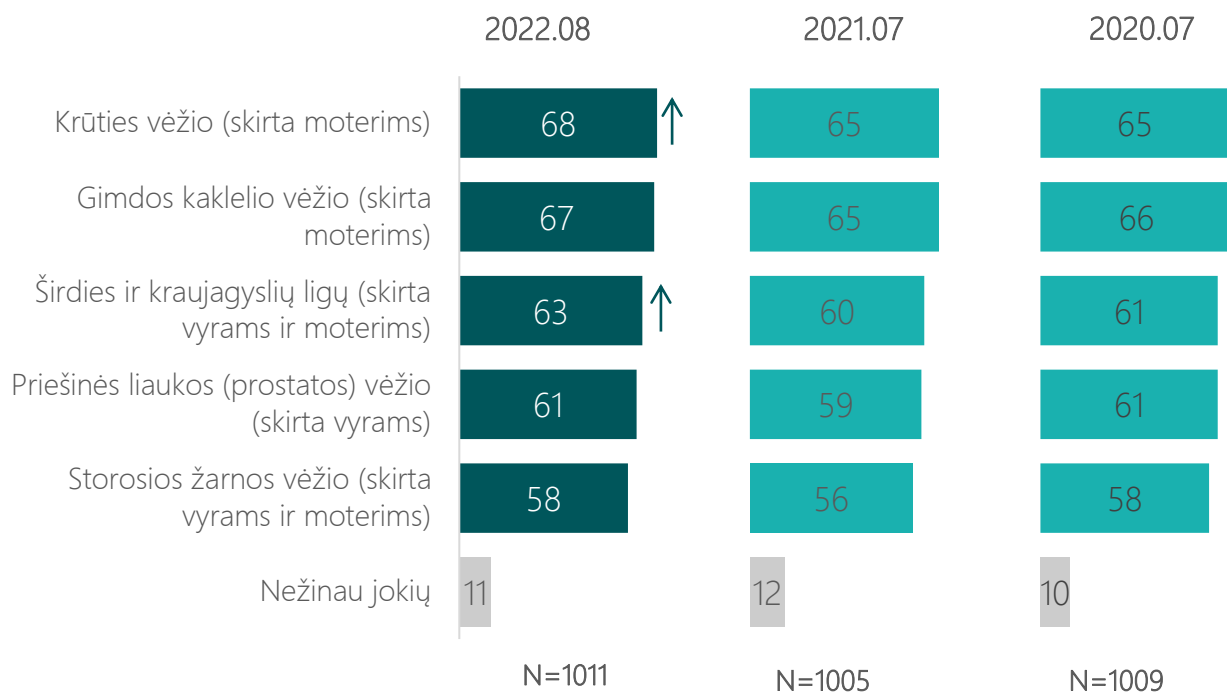
Nemažai apie tai dažniau žino moterys, vyresni nei 30 metų, 301-700 Eur pajamų respondentai ir kaimo vietovių gyventojai.

Dažniau teko apie tai girdėti ir esant poreikiui žinotų kur ieškoti informacijos - vyresni nei 30 metų apklaustieji.

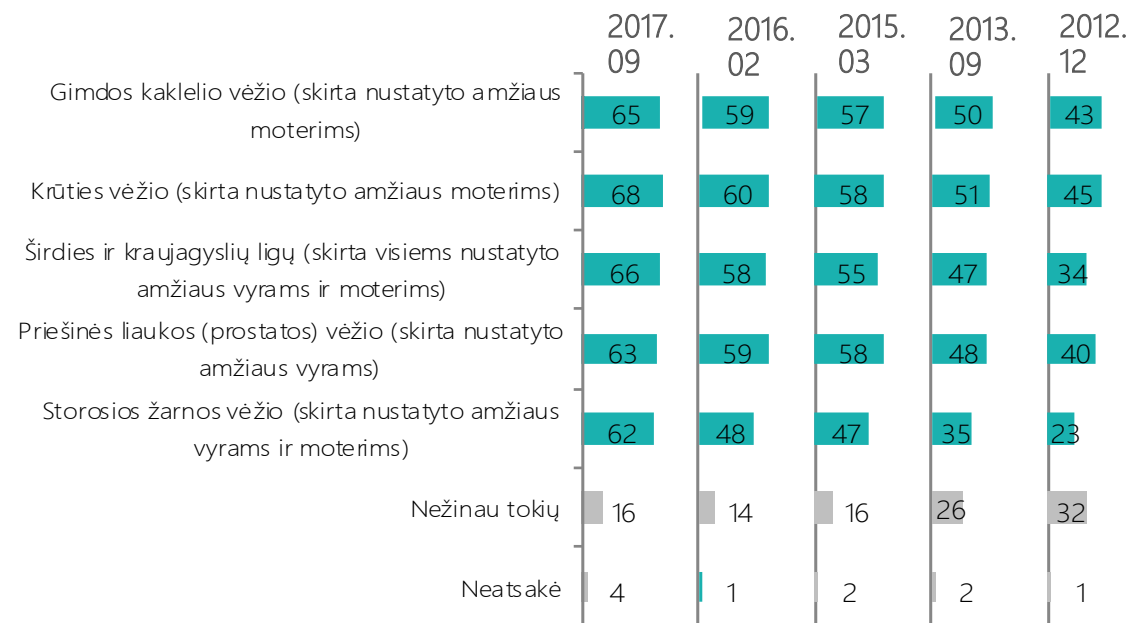
Dažniau teko apie tai girdėti, tačiau norėtų sužinoti apie tai daugiau – vyrai, aukštesnio išsimokslinimo apklausos dalyviai bei rajono centrų gyventojai.

DAŽNIAUSIAI ŽINOMOS KRŪTIES VĖŽIO IR GIMDOS KAKLELIO PREVENCIJOS PROGRAMOS

Kurias ligonių kasų apmokamas ligų prevencijos programas, skirtas tam tikro amžiaus gyventojams, žinote?

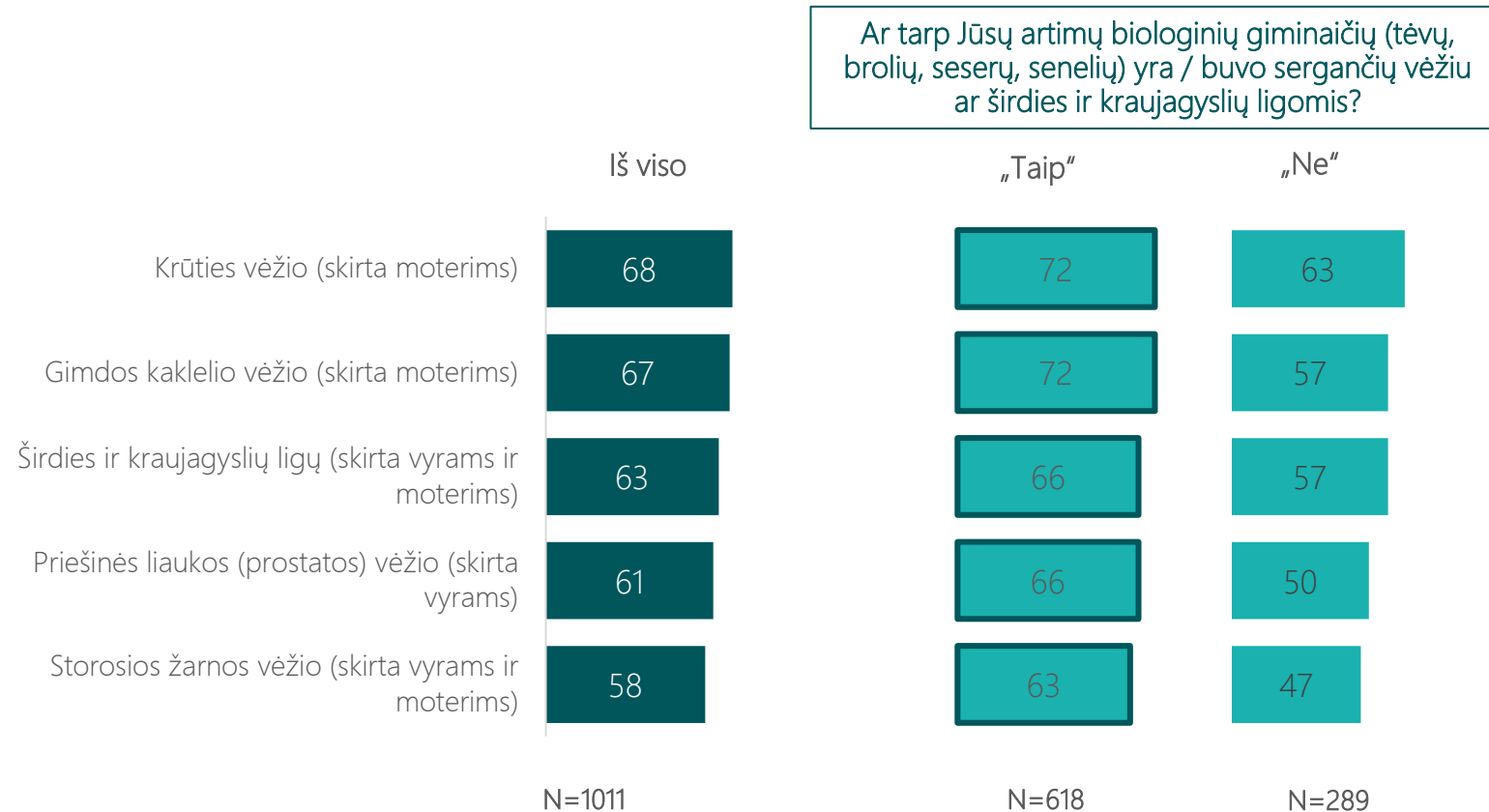
Ar Jūs žinote, kad tam tikro amžiaus asmenys gali nemokamai dalyvauti šiose prevencinėse programose, kurių paslaugas apmoka ligonių kasos?

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%.

LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS DAŽNIAU ŽINO TURINTYS ARTIMŲJŲ SERGANČIŲ / SIRGUSIŲ VĖŽIU AR ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS

Kurias ligonių kasų apmokamas ligų prevencijos programas, skirtas tam tikro amžiaus gyventojams, žinote?

Apskritai visas minėtas prevencijos programas dažniau žino vyresni nei 30 metų ir aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji.

Gimdos kaklelio vėžio prevencijos programą dažniau žino didesnių pajamų respondentės ir rajono centrų gyventojos.

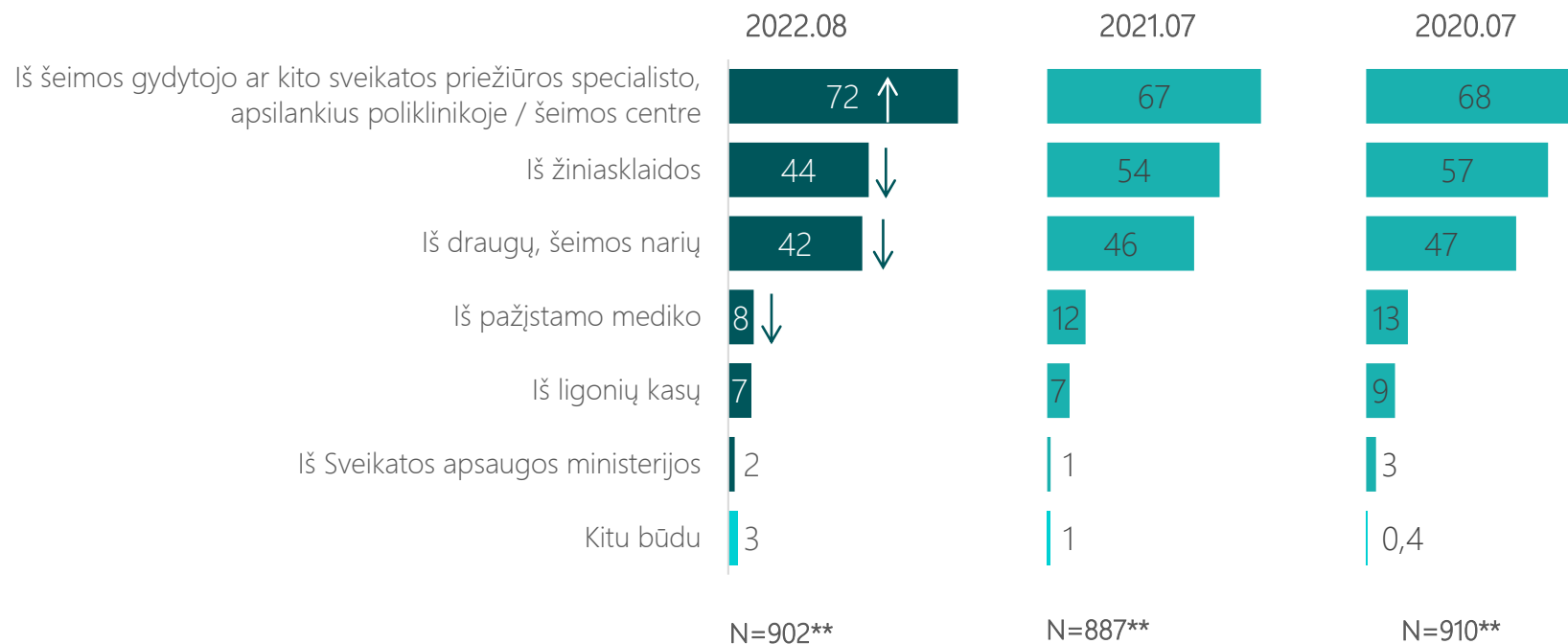
Širdies ir kraujagyslių ligų bei priešinės liaukos vėžio – rajono centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

Storosios žarnos vėžio – moterys, didesnių pajamų tyrimo dalyviai, rajono centrų bei kaimo vietovių gyventojai.

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%.

PAGRINDINIS INFORMACIJOS APIE LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS ŠALTINIS – ŠEIMOS GYDYTOJAS AR KITAS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS SPECIALISTAS (POLIKLINIKOJE / ŠEIMOS CENTRE)

Iš kur Jūs sužinojote apie ligų prevencijos programas?

Iš šeimos gydytojo ar kito sveikatos priežiūros specialisto, apsilankius poliklinikoje / šeimos centre dažniau sužino moterys ir vyresni nei 30 metų respondentai.

Iš žiniasklaidos – jaunesni nei 50 metų apklaustieji ir didmiesčių gyventojai.

Iš draugų, šeimos narių – vyrai, jaunesni nei 50 metų apklausos dalyviai, didmiesčių bei rajono centrų gyventojai.

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%.

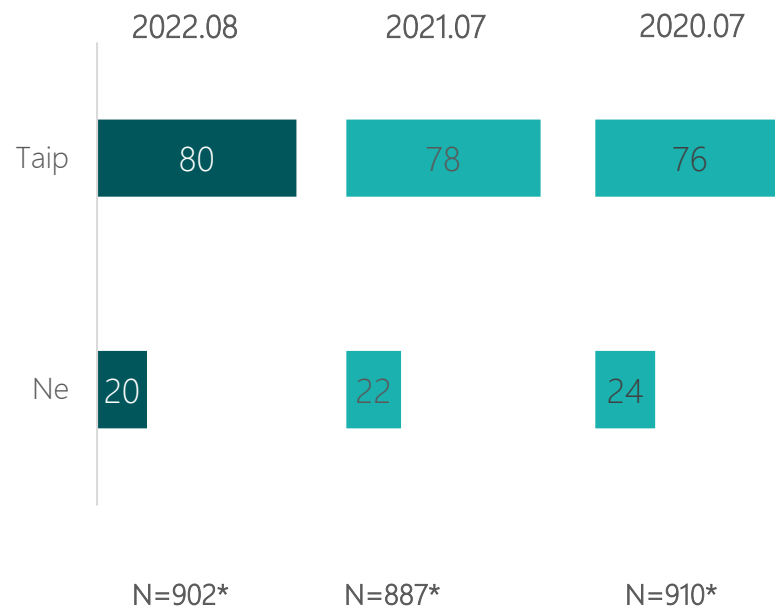
**Žinantys ligų prevencijos programas

8 IŠ 10 ŽINANČIŲ LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS ŽINO KUR KREIPTIS NORINT GAUTI PASLAUGAS PAGAL LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS

Ar žinote, kur kreiptis norint gauti paslaugas pagal ligų prevencijos programas?

*žinantys ligų prevencijos programas

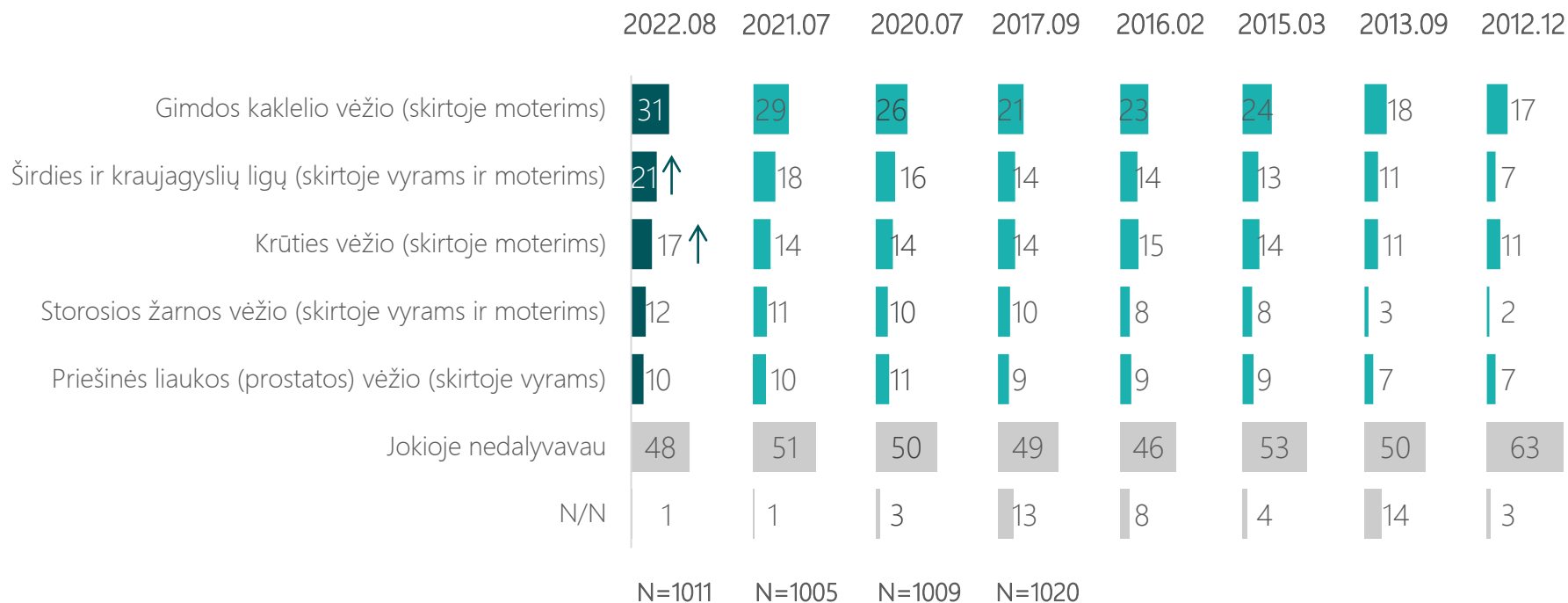
Žinančios kur kreiptis norint gauti paslaugas pagal ligų prevencijos programas, dažniau teigia moterys, vyresni nei 30 metų, aukštesnio išsimokslinimo respondentai.

PUSĖ ŠALIES GYVENTOJŲ YRA DALYVAVĘ KURIOJE NORS NEMOKAMOJE LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMOJE. DAŽNIAUSIAI DALYVAUTA GIMDOS KAKLELIO VĖŽIO PREVENCINĖJE PROGRAMOJE.

Ar Jūs kada nors dalyvavote nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje ligų prevencijos programoje (programose)?

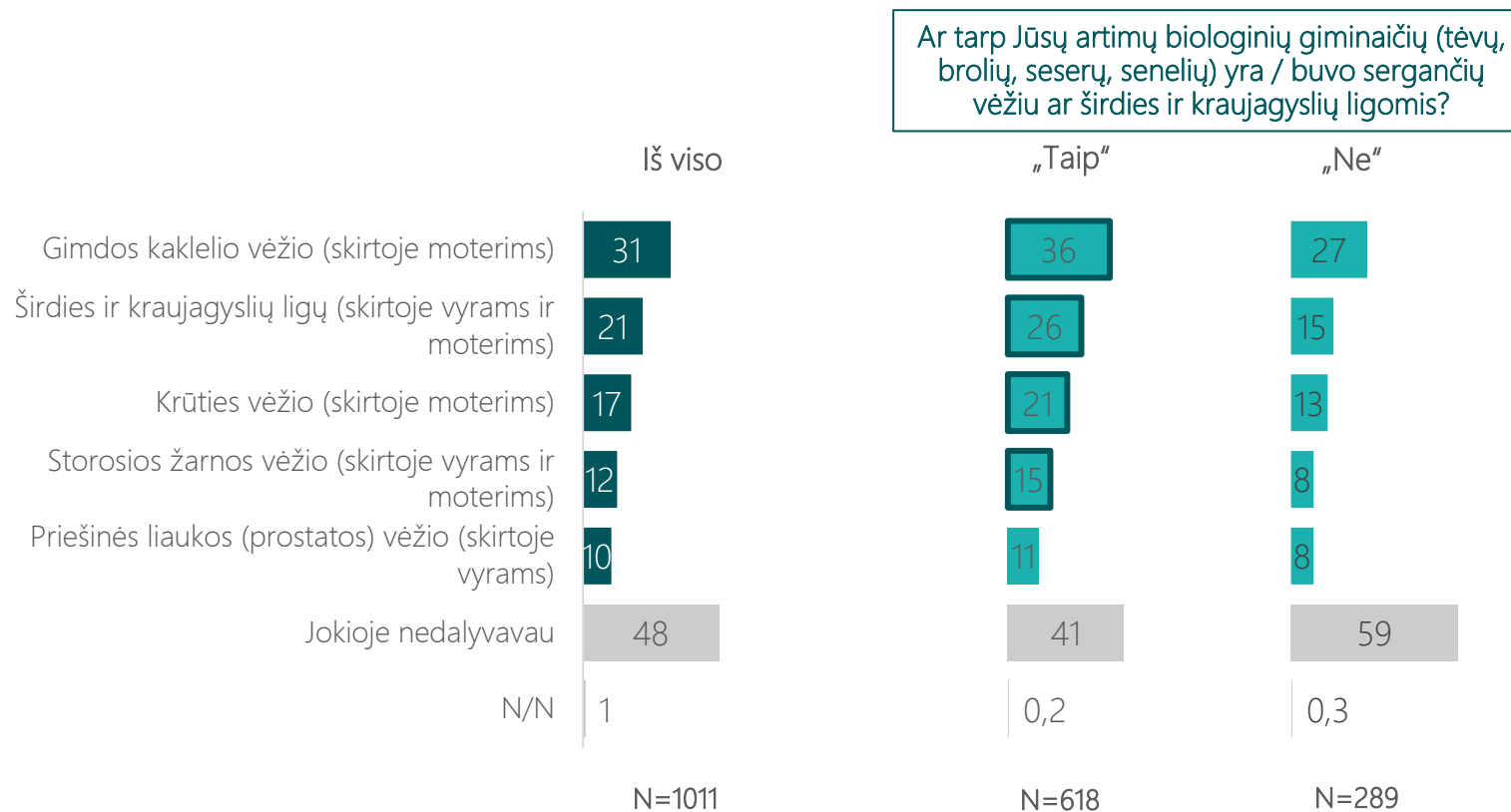

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

**2012-2017 m. klausimo formuluotė: „Ar Jūs kada nors dalyvavote kokiose nors nemokamose prevencinėse programose?“.

TURINTYS ARTIMŲJŲ SERGANČIŲ / SIRGUSIŲ VĖŽIU AR ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS DAŽNIAU YRA DALYVAVĘ PREVENCIJOS PROGRAMOSE

Ar Jūs kada nors dalyvavote nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje ligų prevencijos programoje (programose)?

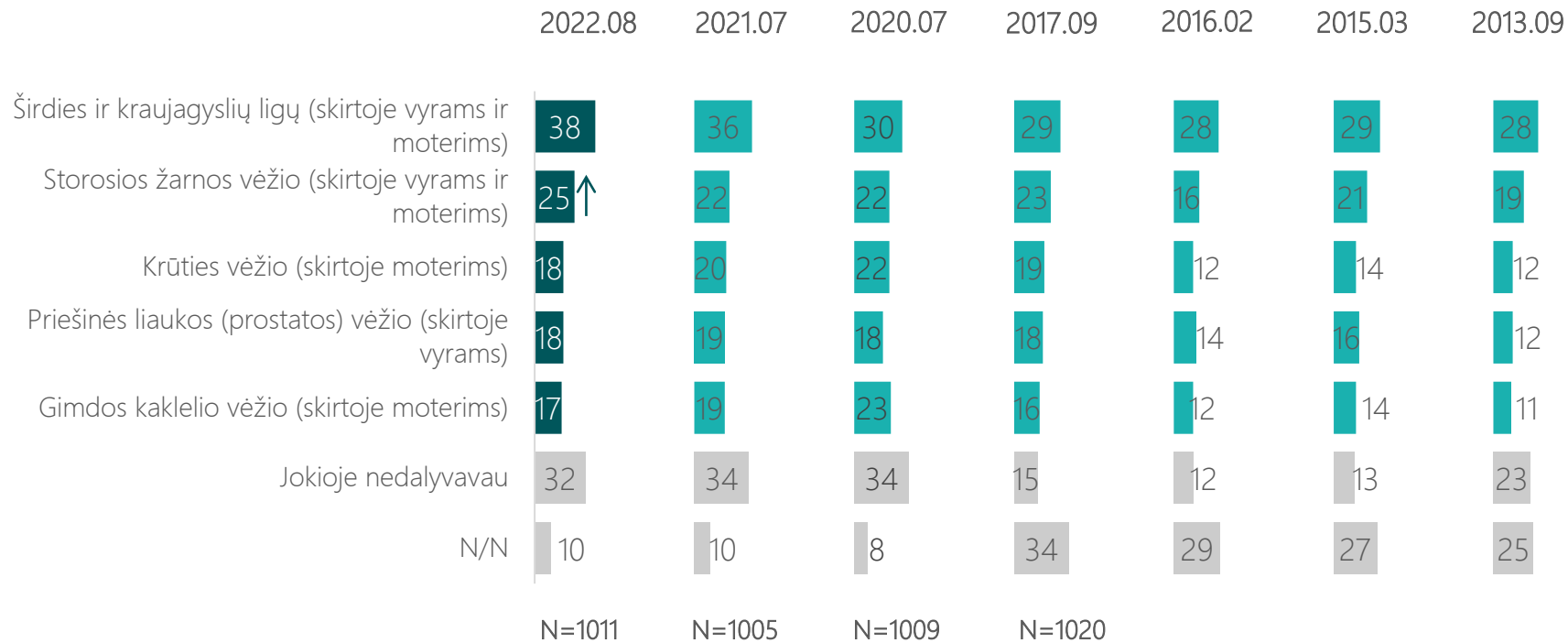

Apskritai visose minėtose prevencijos programose dažniau dalyvavo aukštesnio išsimokslinimo respondentai, rajono centrų bei kaimo vietovių gyventojai.

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

DAŽNIAUSIAI DAUGIAU INFORMACIJOS BŪTŲ NORIMA GAUTI APIE ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS

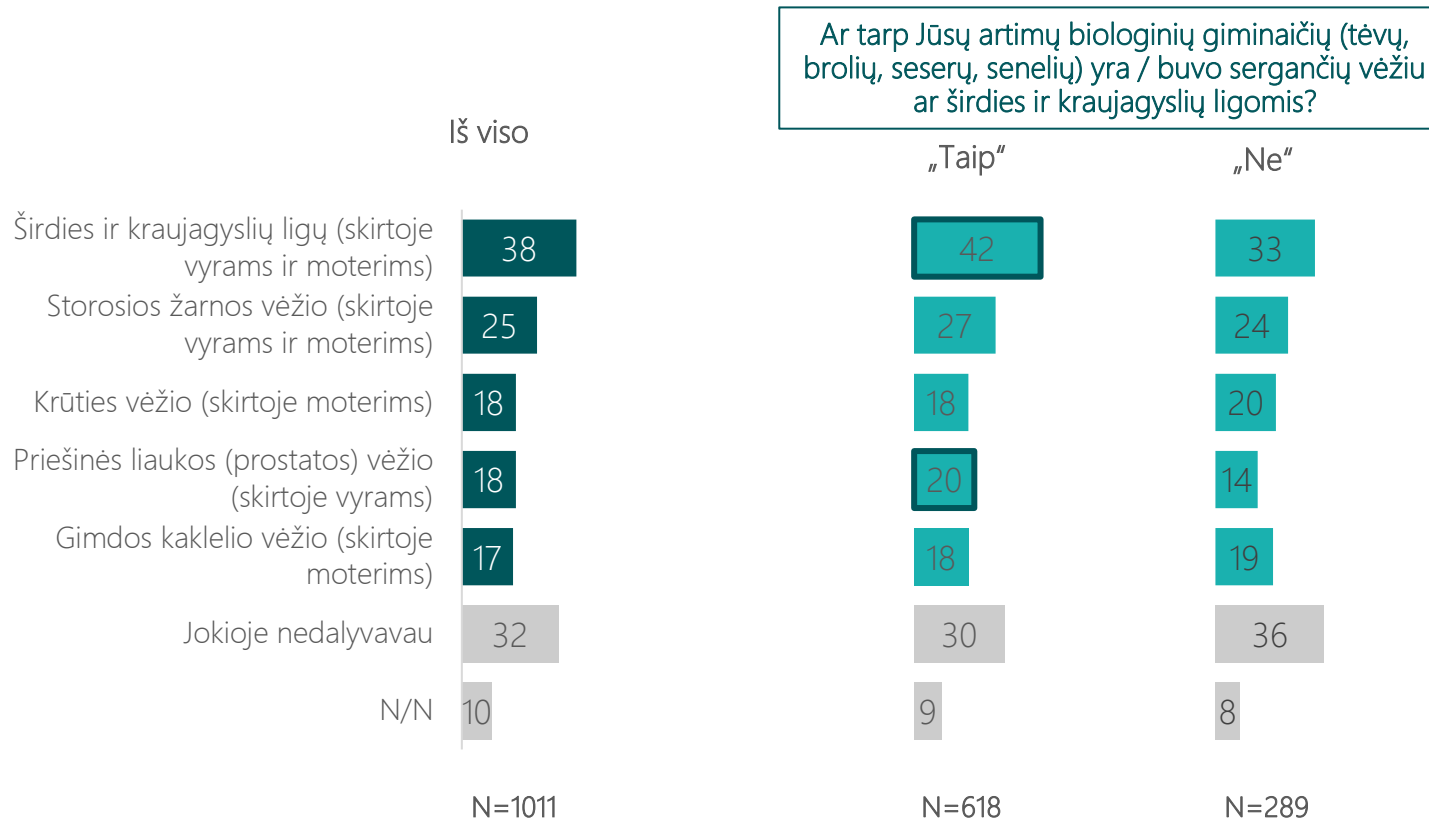
Apie kurias iš šių nemokamų prevencinių programų Jūs norėtumėte gauti daugiau informacijos?

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

TURINTYS ARTIMŲJŲ SERGANČIŲ / SIRGUSIŲ VĖŽIU AR ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS DAŽNIAU NORĖTŲ GAUTI DAUGIAU INFORMACIJOS APIE ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ BEI PRIEŠINĖS LIAUKOS (PROSTATOS) VĖŽIO PREVENCIJOS PROGRAMAS

Apie kurias iš šių nemokamų prevencinių programų Jūs norėtumėte gauti daugiau informacijos?

Širdies ir kraujagyslių ligų prevencinę programą dažniau įvardija vyresni nei 30 metų apklaustieji.

Storosios žarnos vėžio programą – vyresni nei 30 metų, aukštojo išsimokslinimo respondentai bei rajono centrų gyventojai.

Krūties vėžio programą – 30-49 metų apklausos dalyvės.

Priešinės liaukos (prostatos) vėžio programą – aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji.

Gimdos kaklelio vėžio programą – jaunesnės nei 50 metų respondentės.

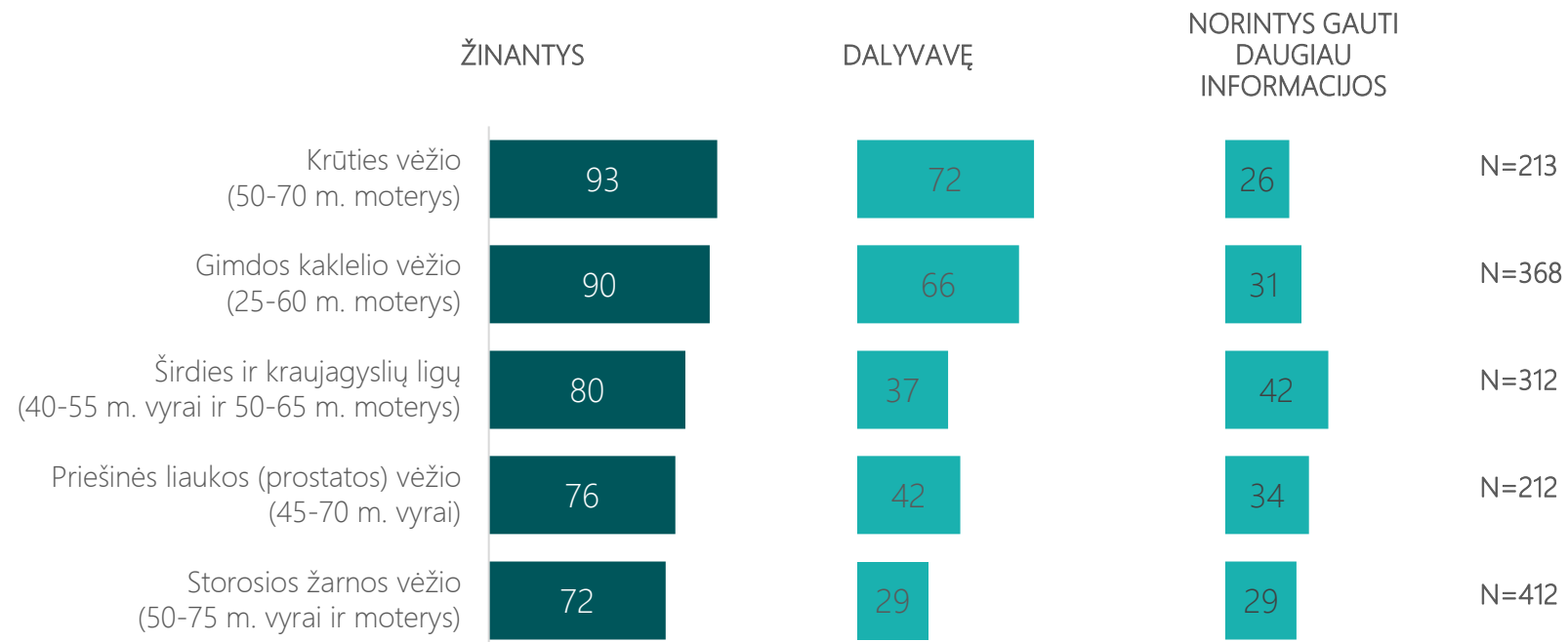
*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

DAŽNIAUSIAI ŽINOMA IR DALYVAUJAMA KRŪTIES VĖŽIO IR GIMDOS KAKLELIO PREVENCIJOS PROGRAMOSE. DAUGIAU INFORMACIJOS DAŽNIAUSIAI NORIMA GAUTI APIE ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ BEI PRIEŠINĖS LIAUKOS (PROSTATOS) VĖŽIO PROGRAMAS.

Kurias ligonių kasų apmokamas ligų prevencijos programas, skirtas tam tikro amžiaus gyventojams, žinote?

Ar Jūs kada nors dalyvavote nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje ligų prevencijos programoje (programose)?

Apie kurias iš šių nemokamų prevencinių programų Jūs norėtumėte gauti daugiau informacijos?

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

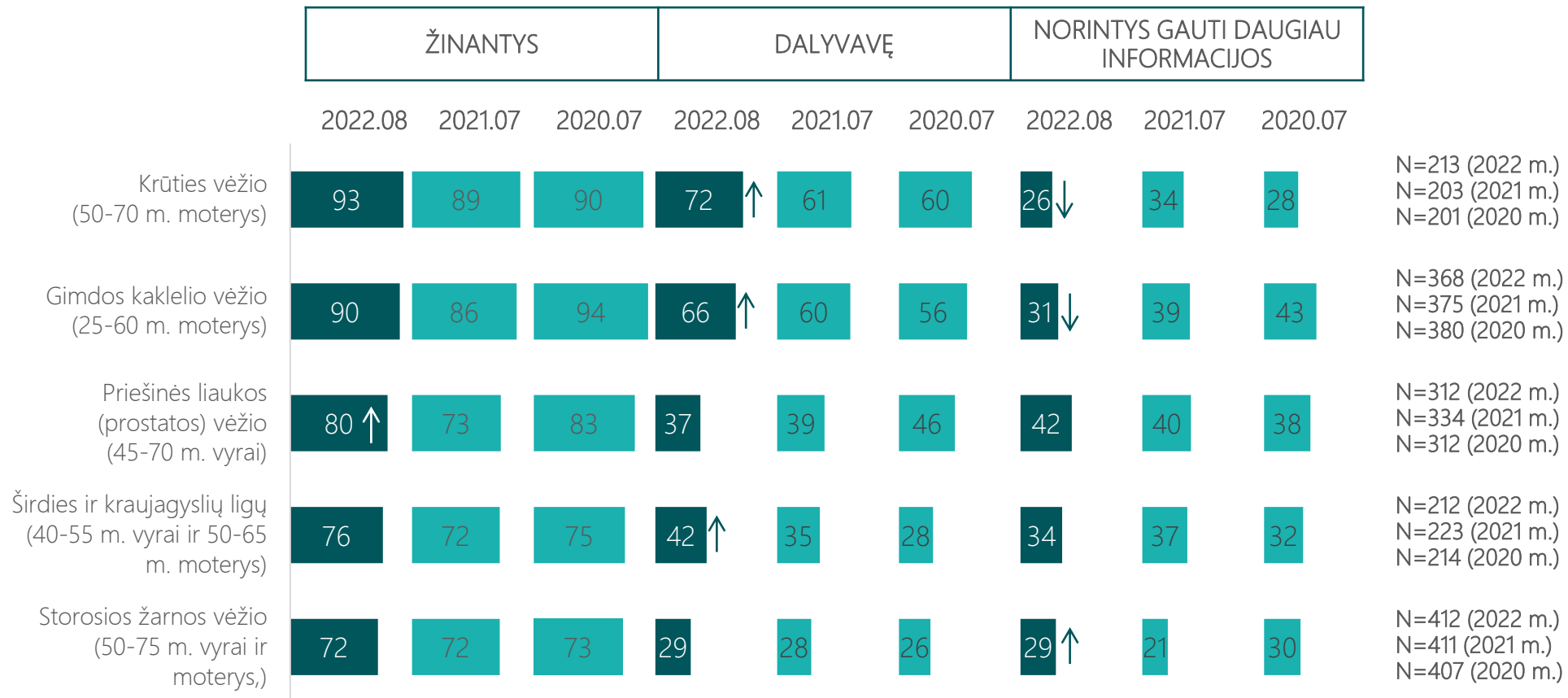
**Pateikti prevencinių programų tikslinių grupių atstovų rezultatai

LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMŲ ŽINIJIMAS / DALYVAVIMAS / INFORMACIJOS POREIKIS (PALYGINIMAS)

Kurias ligonių kasų apmokamas ligų prevencijos programas, skirtas tam tikro amžiaus gyventojams, žinote?

Ar Jūs kada nors dalyvavote nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje ligų prevencijos programoje (programose)?

Apie kurias iš šių nemokamų prevencinių programų Jūs norėtumėte gauti daugiau informacijos?

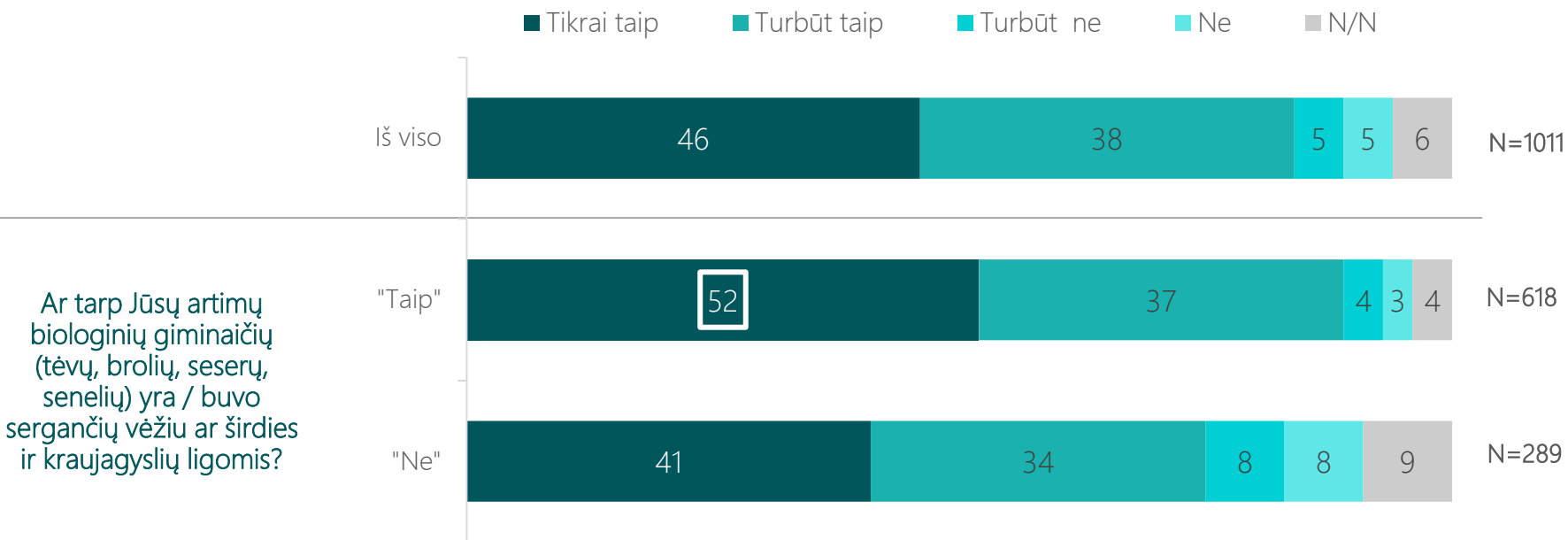
*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

**Pateikti prevencinių programų tikslinių grupių atstovų rezultatai

TURINTYS ARTIMŲJŲ SERGANČIŲ / SIRGUSIŲ VĖŽIU AR ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS DAŽNIAU DALYVAUTŲ NEMOKAMOJE PREVENCINĖJE PROGRAMOJE, SKIRTOJE ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ PREVENCIJAI

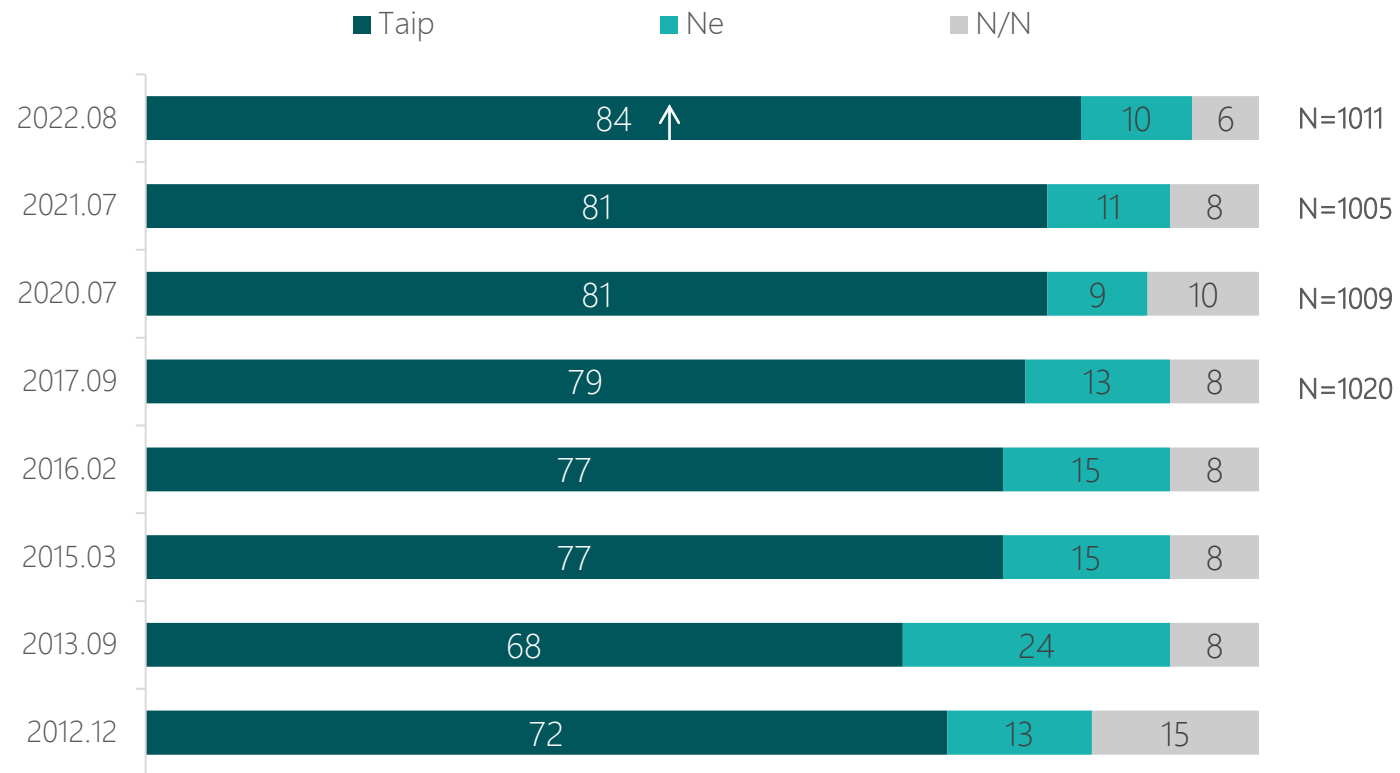
Jeigu Jums pasiūlytų dalyvauti nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje prevencinėje programoje, skirtoje širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai, ar dalyvautumėte?

Dalyvautų nemokamoje prevencinėje programoje dažniau moterys, vyresni nei 30 metų, aukštesnio išsimokslinimo respondentai, rajono centrų bei kaimo vietovių gyventojai.

8 IŠ 10 ŠALIES GYVENTOJŲ DALYVAUTŲ NEMOKAMOJE PREVENČINĖJE PROGRAMOJE, SKIRTOJE ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ PREVENCIJAI

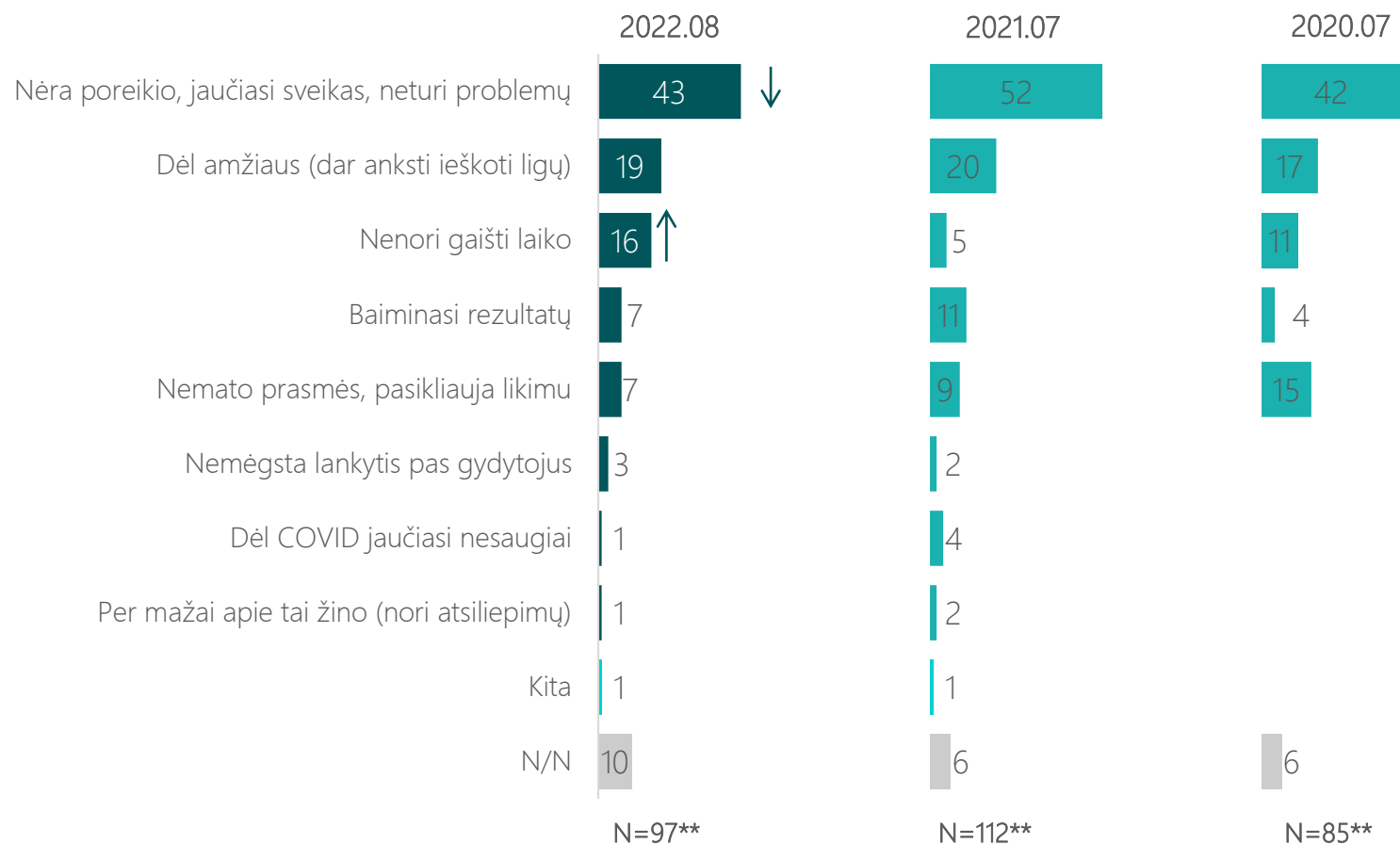
Jeigu Jums pasiūlytų dalyvauti nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje prevencinėje programoje, skirtoje širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai, ar dalyvautumėte?

*2012-2017 m. klausimo formuluotė: Jeigu Jums pasiūlytų dalyvauti nemokamoje programoje, skirtoje širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai, ar Jūs dalyvautumėte?

DAŽNIAUSIA ATSIKAKYMO DALYVAUTI ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGŲ PREVENCINĖJE PROGRAMOJE PRIEŽASTIS – POREIKIO NEBUVIMAS, JAUTIMASIS SVEIKU, PROBLEMŲ NETURĖJIMAS

Kodėl nedalyvautumėte / turbūt nedalyvautumėte?

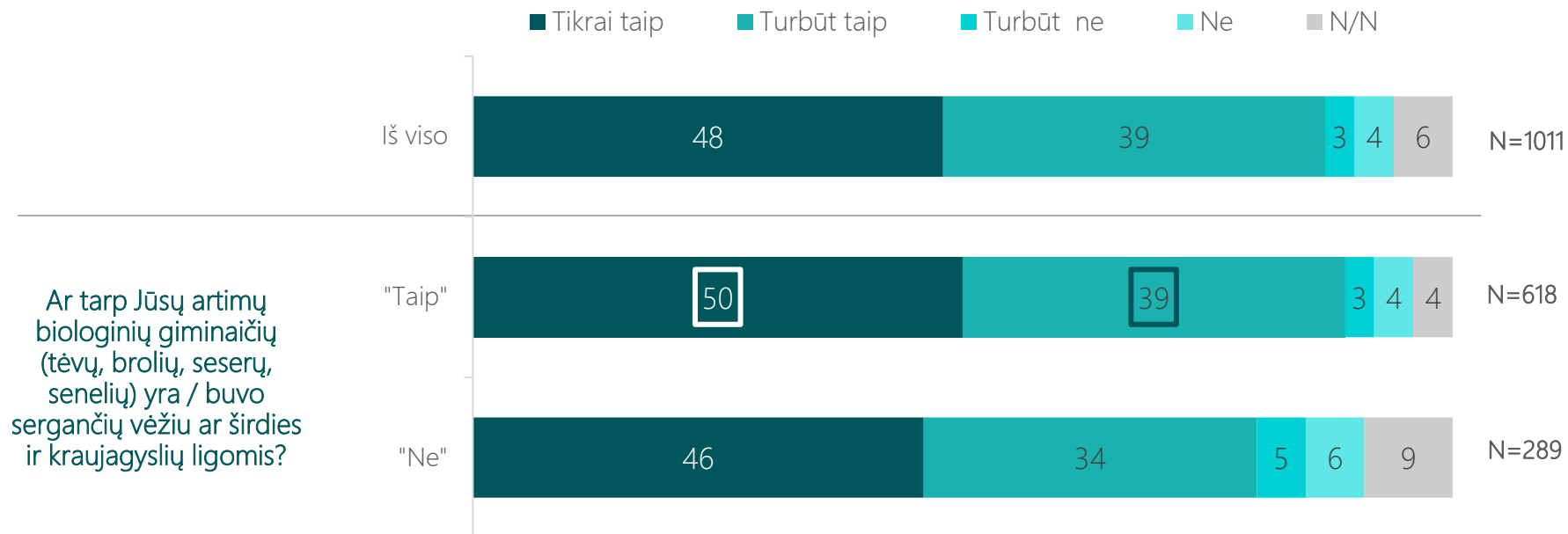
*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%.

**Respondentai, kurie nedalyvautų / turbūt nedalyvautų širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėje programoje

TURINTYS ARTIMŲJŲ SERGANČIŲ / SIRGUSIŲ VĖŽIU AR ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS DAŽNIAU DALYVAUTŲ NEMOKAMOJE PROGRAMOJĖ, SKIRTOJE ANKSTYVAM VĖŽIO DIAGNOZAVIMUI

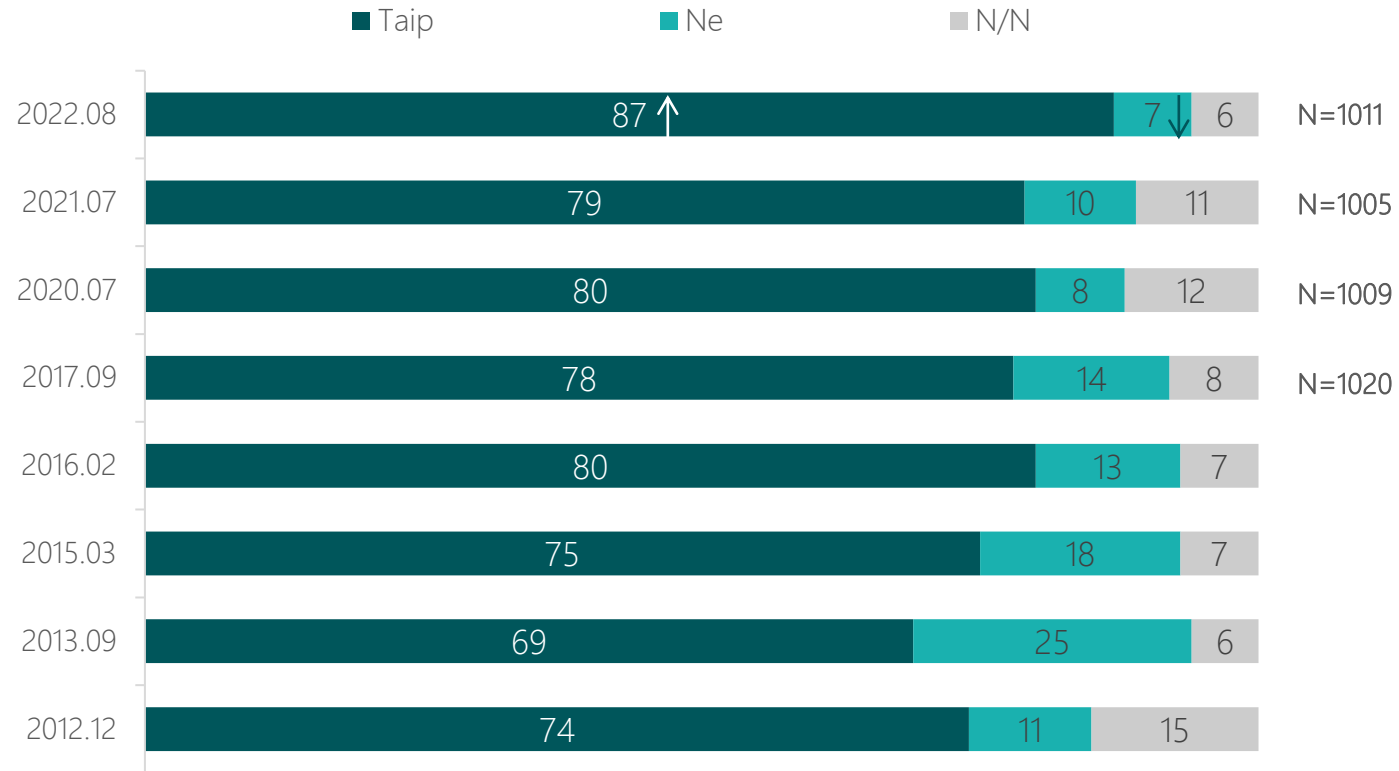
Jeigu Jums pasiūlytų dalyvauti nemokamoje programoje, skirtoje ankstyvam vėžio (gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos ar prostatos) diagnozavimui, ar dalyvautumėte?

Pozicijos, jog dalyvautų, dažniau laikosi moterys bei vyresni nei 30 metų respondentai.

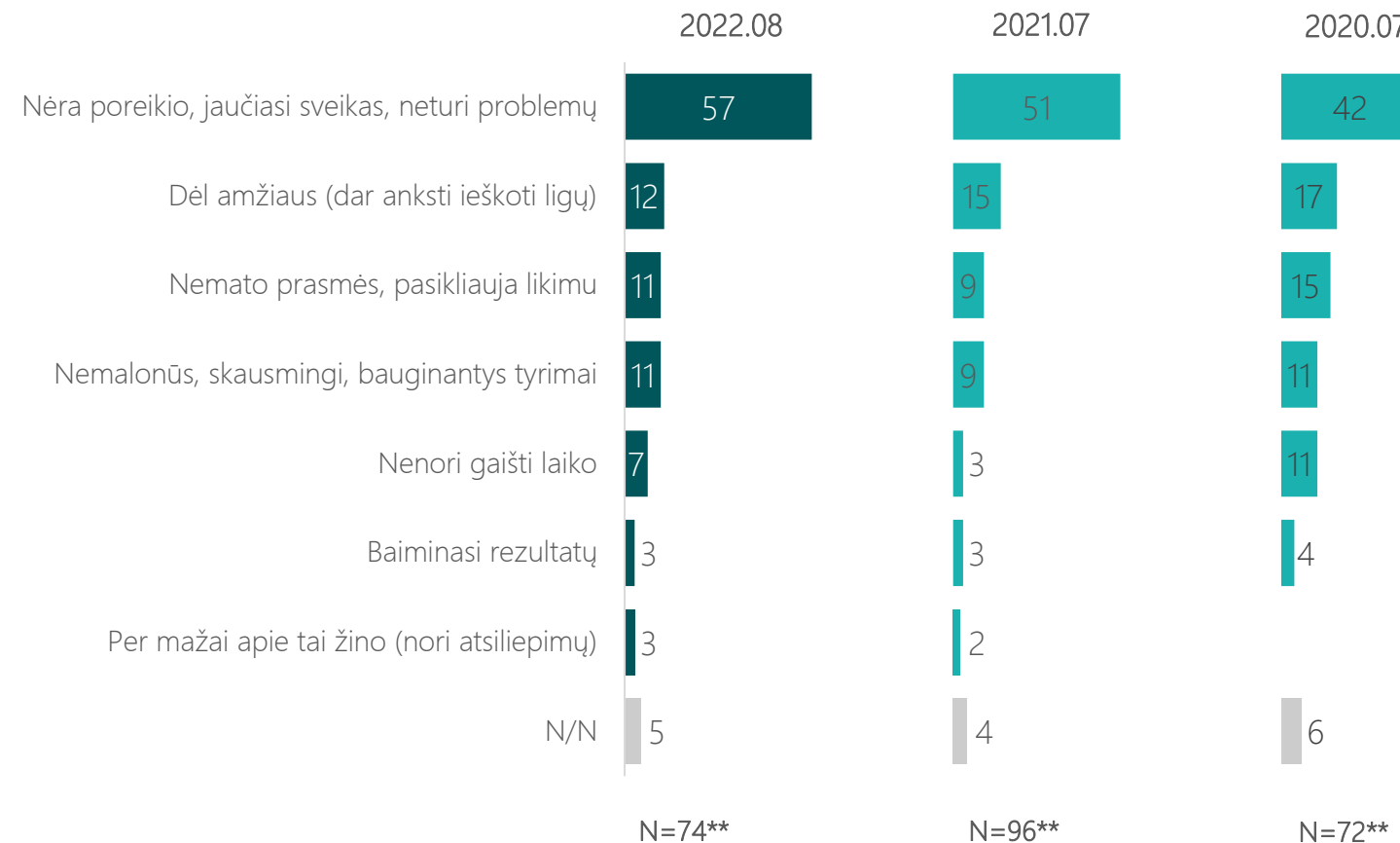
9 IŠ 10 ŠALIES GYVENTOJŲ DALYVAUTŲ NEMOKAMOJE PROGRAMOJE, SKIRTOJE ANKSTYVAM VĖŽIO DIAGNOZAVIMUI

Jeigu Jums pasiūlytų dalyvauti nemokamoje programoje, skirtoje ankstyvam vėžio (gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos ar prostatos) diagnozavimui, ar dalyvautumėte?

DAŽNIAUSIA ATSIKAYMO DALYVAUTI NEMOKAMOJE PROGRAMOJE, SKIRTOJE ANKSTYVAM VĖŽIO DIAGNOZAVIMUI, PRIEŽASTIS – POREIKIO NEBUVIMAS, JAUTIMASIS SVEIKU, PROBLEMŲ NETURĖJIMAS

Kodėl nedalyvautumėte / turbūt nedalyvautumėte?

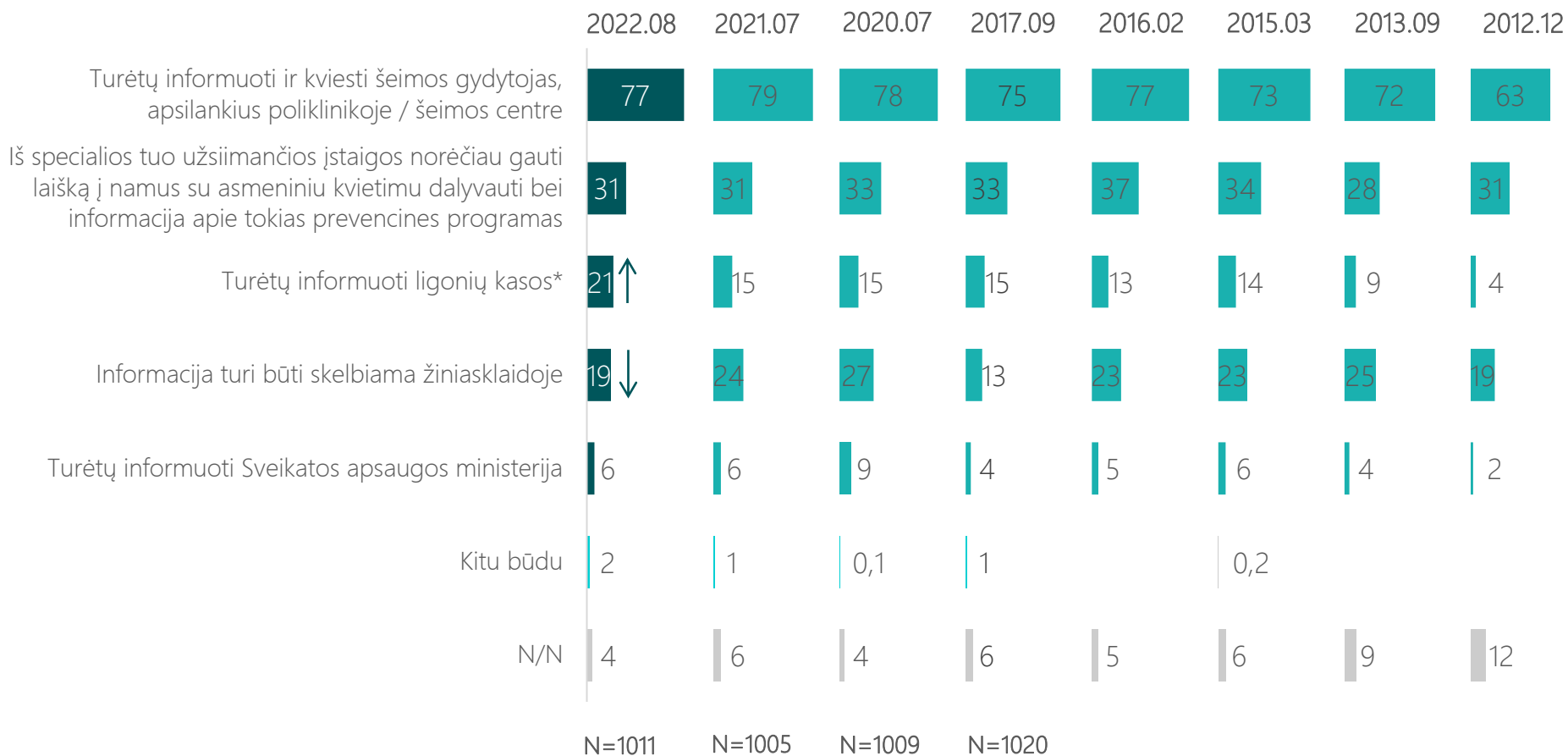

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

**Respondentai, kurie nedalyvautų / turbūt nedalyvautų nemokamoje programoje, skirtoje ankstyvam vėžio diagnozavimui

DIDŽIOJI DALIS ŠALIES GYVENTOJŲ NORĖTŲ, KAD ŠEIMOS GYDYTOJAS INFORMUOTŲ IR KVIESTŲ DALYVAUTI NEMOKAMOSE PREVENCINĖSE PROGRAMOSE

Kokiu būdu norėtumėte, kad Jus informuotų ir kvieštų dalyvauti nemokamose prevencinėse programose, skirtose patikrai dėl širdies ir kraujagyslių ligų bei vėžio (gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos ar prostatos)?

Informuoti ir pakviesti šeimos gydytojo, apsilankius poliklinikoje / šeimos centre, dažniau norėtų būti vyresni nei 50 m. respondentai.

Laišką su asmeniniu kvietimu iš specialios tuo užsiimančios įstaigos dažniau norėtų gauti vyrai bei aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji. Nuomonės, kad turėtų informuoti ligonių kasos, dažniau laikosi jaunesni nei 50 metų apklausos dalyviai.

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%

**2012-2017 m. atsakymo formuluotė: Turėtų informuoti Valstybinė ligonių kasa ar teritorinės ligonių kasos

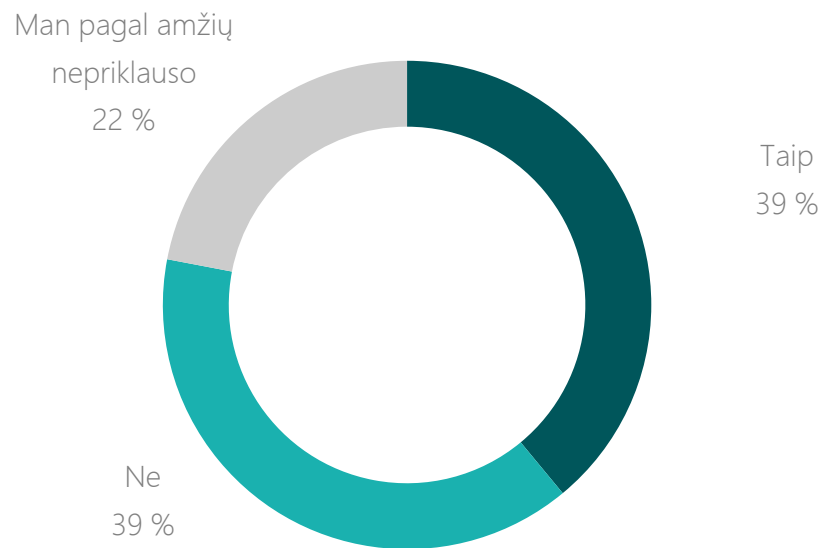
Informuotumas apie ligų prevencines programas. Nuostatos dėl dalyvavimo ligų prevencinėse programose. **Ligų prevencijos programų kokybės vertinimas.** Kita.

4 IŠ 10 ŠALIES GYVENTOJŲ BUVO PAKVIESTI ŠEIMOS GYDYTOJO AR KITO MEDIKO PASITIKRINTI PAGAL KURIĄ NORS PREVENCINĘ PROGRAMĄ

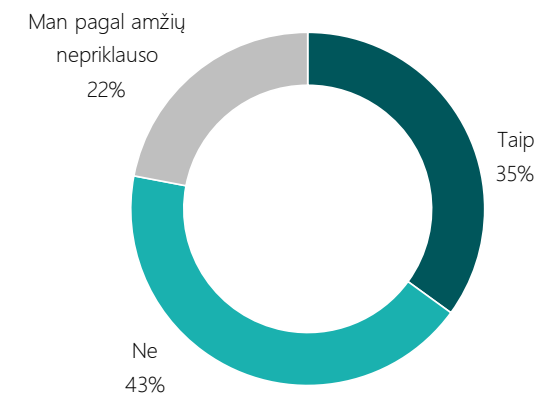
Ar Jus (jei Jums pagal amžių priklauso) šeimos gydytojas ar kitas medicinas 2021-2022 m. kvietė pasitikrinti pagal kurią nors ligų prevencijos programą?

N=1011

Kvietimą dažniau teigia gavusios moterys, vyresni nei 50 metų, aukštesnio išsimokslinimo respondentai, rajono centrų ir kaimo vietovių gyventojai.

Ar Jus (jei Jums pagal amžių priklauso) šeimos gydytojas ar kitas medicinas 2020-2021 m. kvietė pasitikrinti pagal kurią nors ligų prevencijos programą?

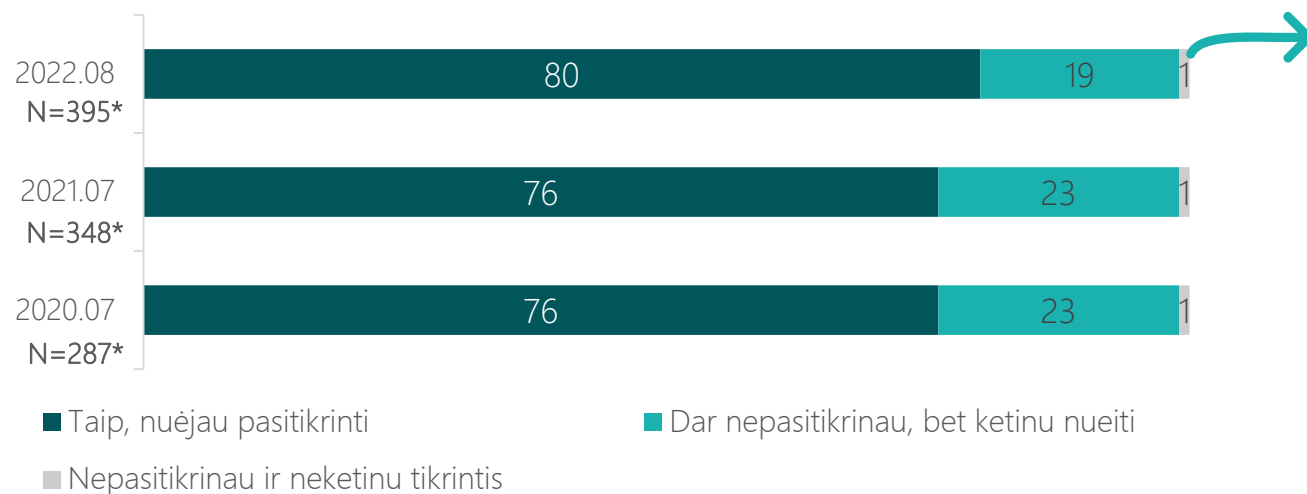

*Nuo 2021 m. pasikeitė klausimo formuluotė. Anksčiau buvusi – „Ar Jus šeimos gydytojas ar kitas medicinas <...> m. kvietė pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą?“. Taip pat prisidėjo naujas atsakymo variantas „Man pagal amžių nepriklauso“.

DAUGUMA GAVUSIŲ KVIETIMĄ PASITIKRINTI PAGAL KURIĄ NORS PREVENCINĘ PROGRAMĄ PASINAUDOJO ŠIUO KVIETIMU

Ar Jūs jau pasinaudojote šiuo kvietimu, ar ketinate tai padaryti ateityje?

Kvietimu dažniau pasinaudojo aukštesnio išsimokslinimo respondentai.

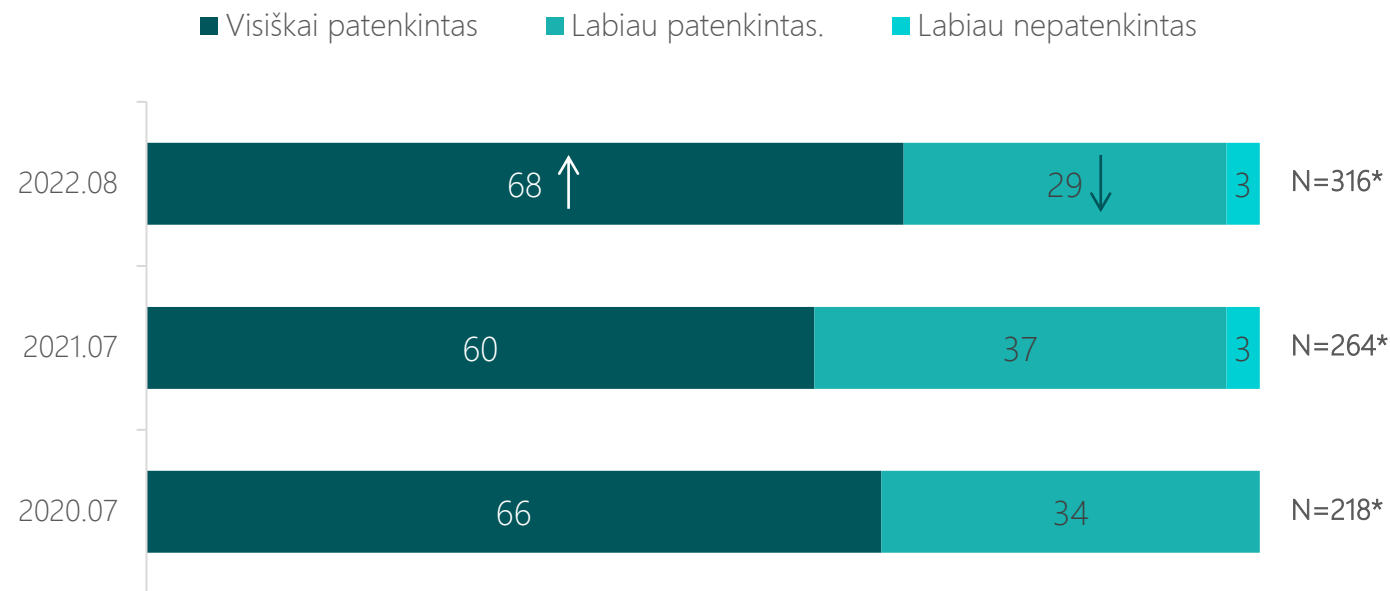
Kodėl jūs neketinate dalyvauti nemokamoje ligų prevencijos programoje ir pasitikrinti, nors gavote kvietimą?

Manęs tai nedomina, neaktualu	1 respondentas
Neturiu laiko, sunku suderinti tinkamą laiką	1 respondentas
Poliklinikoje būna didelės tyrimų laukimo eilės	2 respondentai

*gavusieji kvietimą pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą

7 IŠ 10 ŠALIES GYVENTOJŲ, PASITIKRINUSIŲ PAGAL KURIĄ NORS PREVENCINĘ PROGRAMA, LIKO VISIŠKAI PATENKINTI SUTEIKTŲ PASLAUGŲ KOKYBE

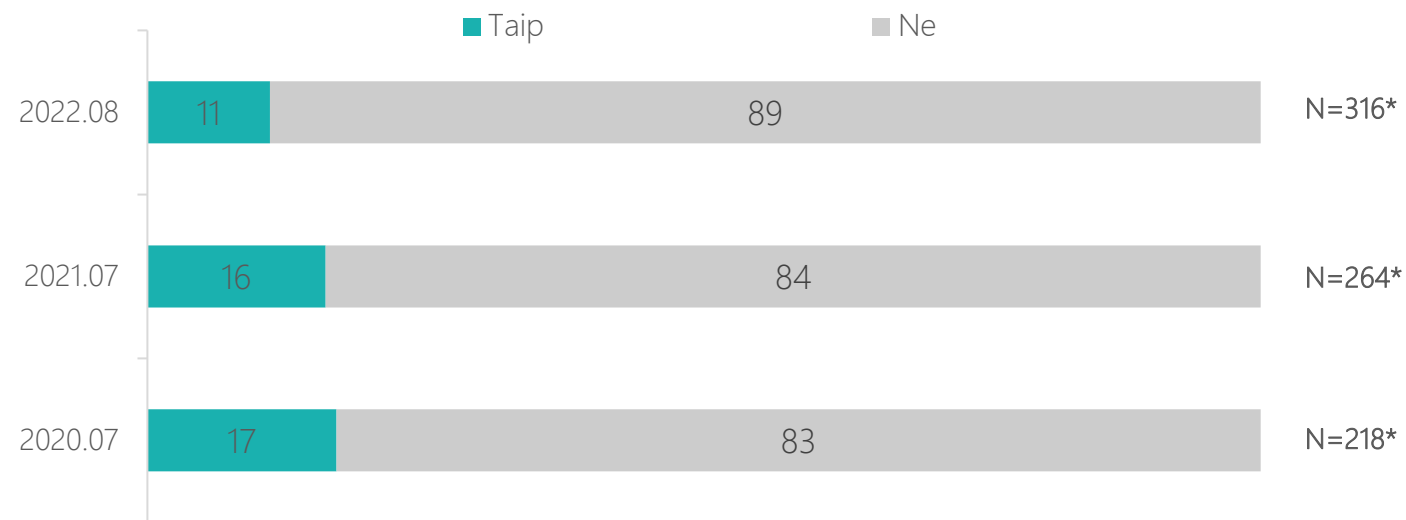
Ar likote patenkintas(-a) paslaugų, suteiktų pagal ligų prevencijos programą(-as), kokybe?

*pasinaudoję kvietimu pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą

KAS DEŠIMTAM PASITIKRINKUSIAM PAGAL KURIĄ NORS PREVENCINĘ PROGRAMĄ TEKO MOKĖTI (PRIMOKĖTI) UŽ PASLAUGAS, SUTEIKTAS PAGAL ŠIAS PROGRAMAS

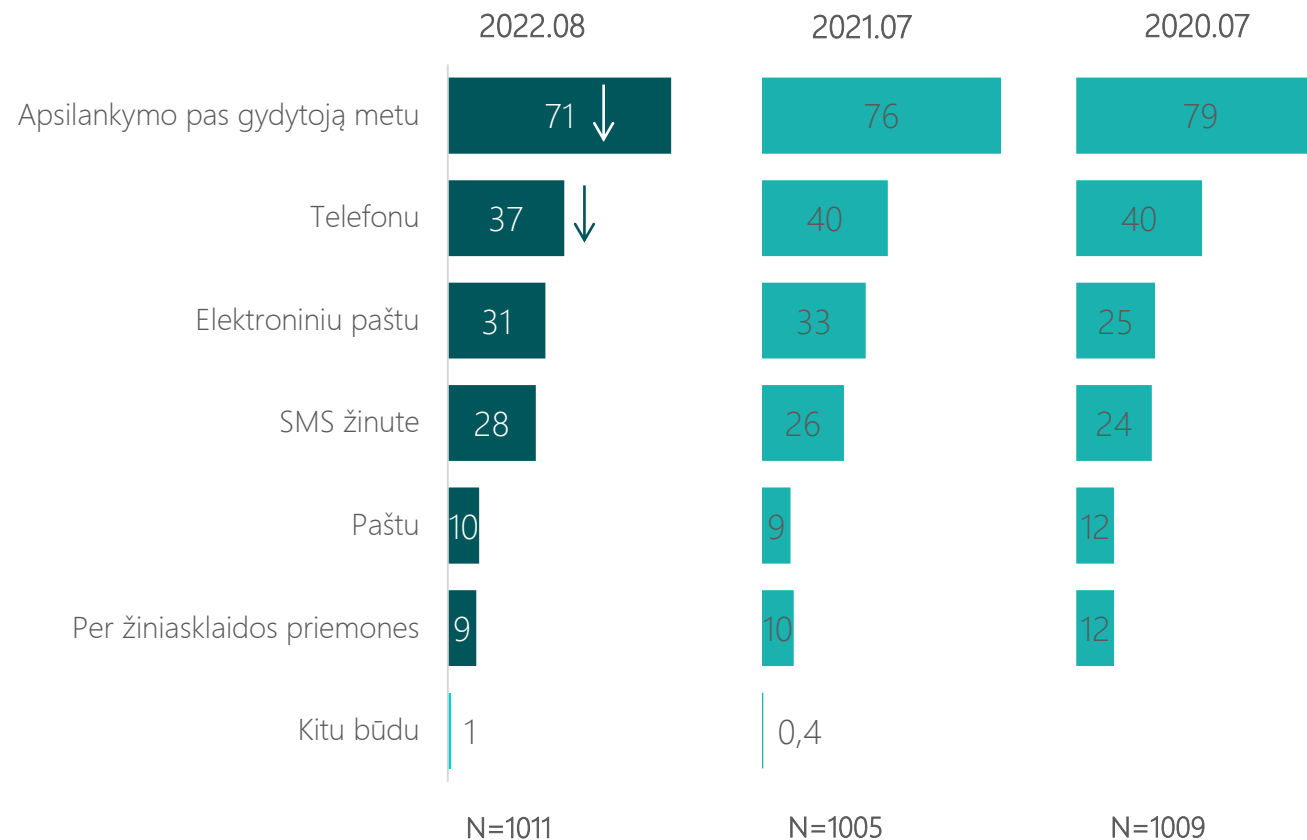
Ar Jums teko mokėti (primokėti) už paslaugas, suteiktas pagal ligų prevencijos programas?

*pasinaudoję kvietimu pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą

ABSOLIUTI DAUGUMA GYVENTOJŲ APIE LIGŲ PREVENCIJOS PROGRAMAS NORĖTŲ BŪTI INFORMUOTI APSILANKYMO PAS GYDYTOJĄ METU

Kaip Jūs norėtumėte būti informuotas (-a) apie ligų prevencijos programas?

Apsilankymo pas gydytoją metu bei telefonu dažniau norėtų būti informuoti vyriausi respondentai. Elektroniniu paštu – jaunesni nei 50 metų, aukštojo išsimokslinimo, didesnių pajamų apklaustieji ir rajono centrų gyventojai. SMS žinute – jaunesni nei 30 metų apklausos dalyviai.

*Galimi keli atsakymai; suma viršija 100%.

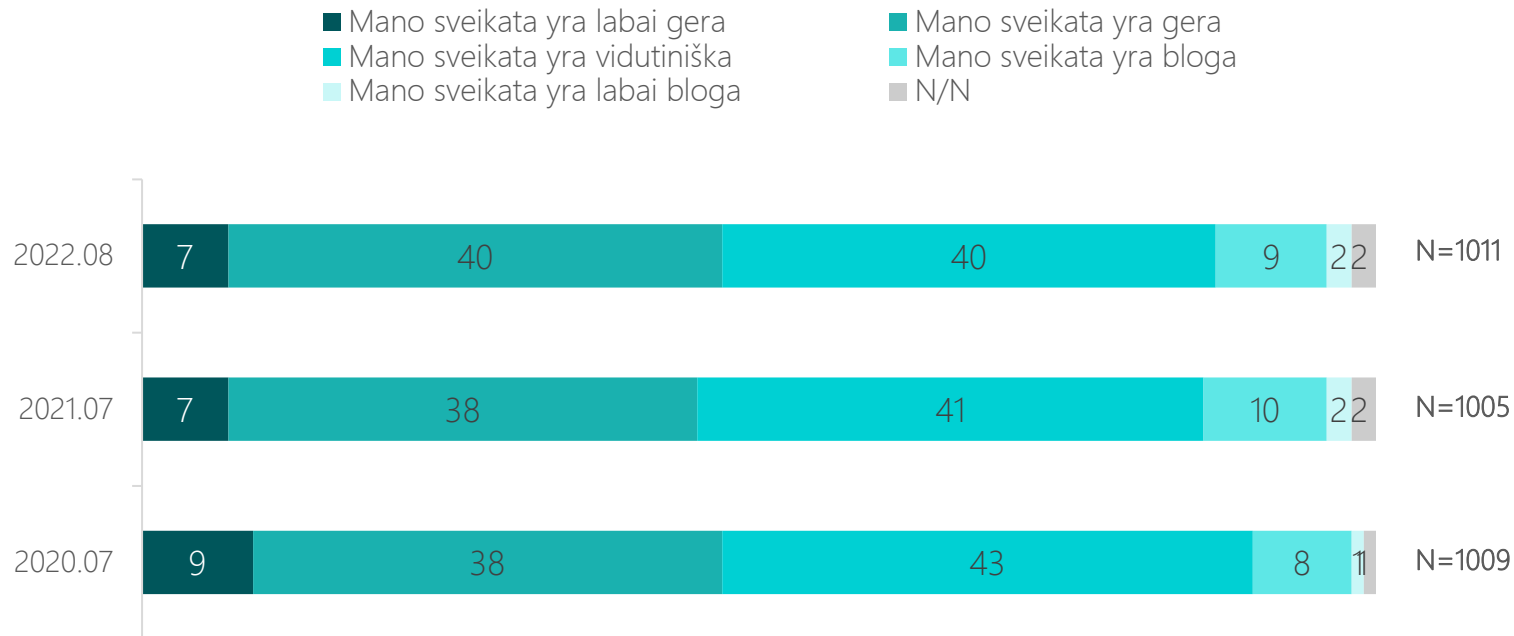

Informuotumas apie ligų prevencijos programas. Nuostatos dėl dalyvavimo ligų prevencijos programose. Ligų prevencijos programų kokybės vertinimas. [Kita.](#)

BEVEIK PUSĖ ŠALIES GYVENTOJŲ SAVO SVEIKATĄ VERTINA POZITYVIAI (GERA / LABAI GERA)

Kaip Jūs apskritai apibūdintumėte savo sveikatą?

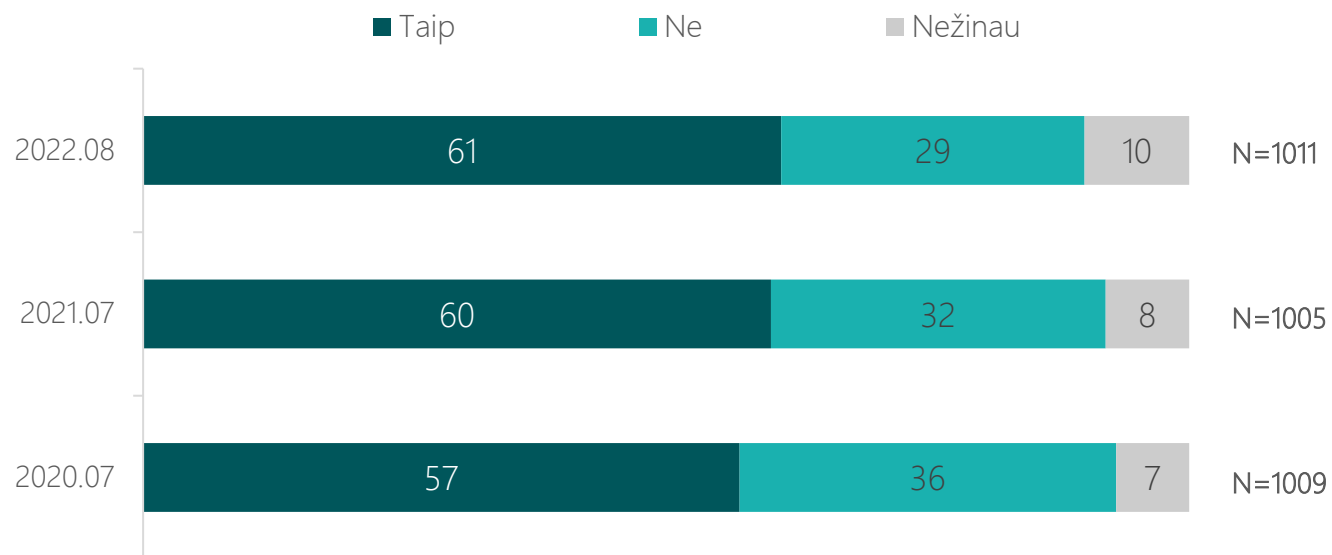

Geros sveikatos dažniau teigia esantys jaunesni nei 50 metų respondantai ir didmiesčių gyventojai. Vidutiniškos sveikatos – vyresni nei 30 metų, aukštesnio išsimokslinimo apklaustieji, rajono centro bei kaimo vietovės gyventojai. Blogos sveikatos – vyriausi ir mažesnių pajamų apklausos dalyviai.

DAUGIAU NEI PUSĖ ŠALIES GYVENTOJŲ TURI ARTIMŲJŲ, SERGANČIŲ / SIRGUSIŲ VĖŽIU AR ŠIRDIES IR KRAUJAGYSLIŲ LIGOMIS

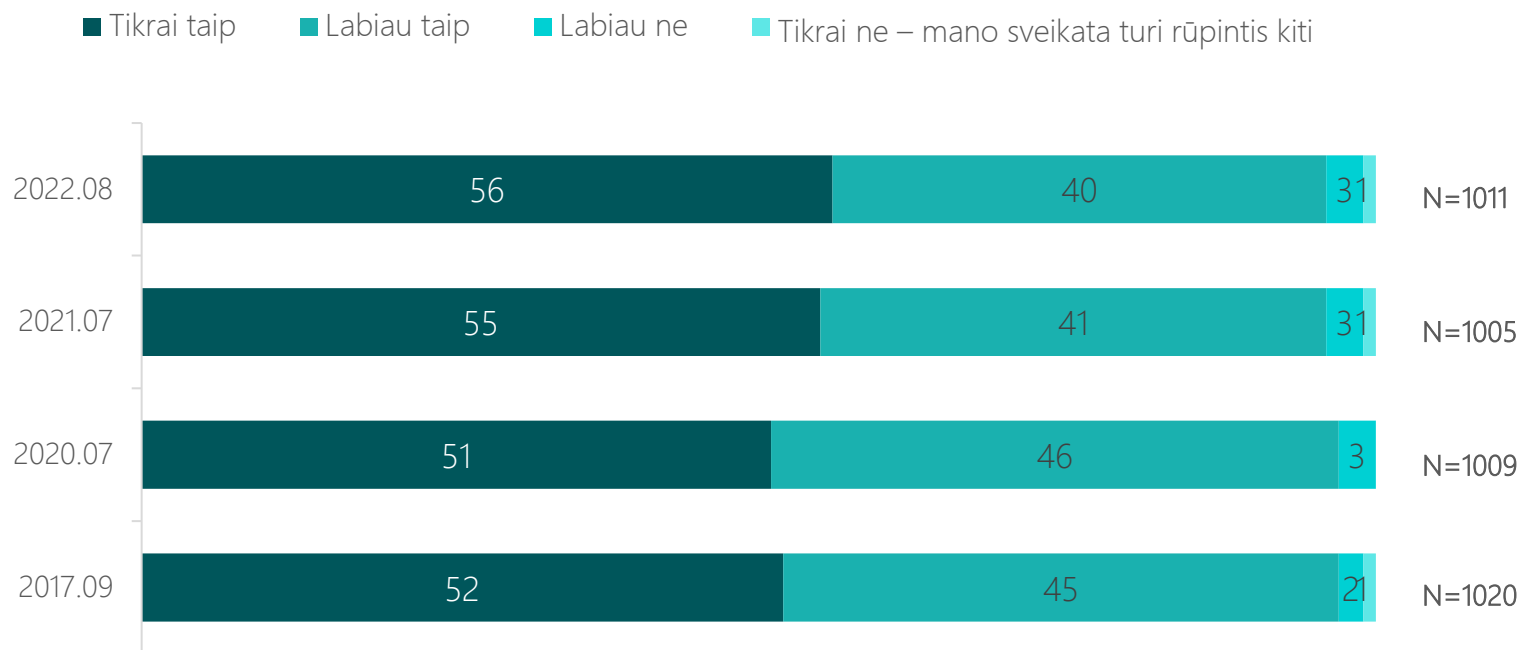
Ar tarp Jūsų artimų biologinių giminaičių (tėvų, brolių, seserų, senelių) yra / buvo sergančių vėžiu ar širdies ir kraujagyslių ligomis?

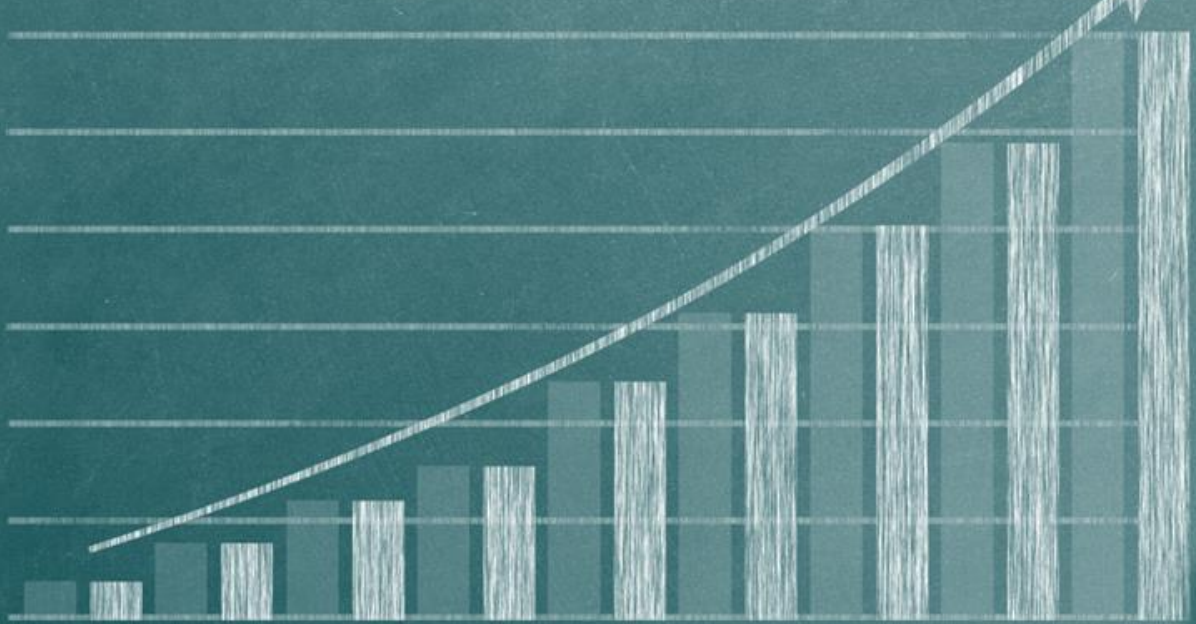
Artimųjų, sergančių / sirgusių vėžiu ar širdies ir kraujagyslių ligomis, dažniau turi vyresni nei 30 metų, aukštojo išsimokslinimo respondentai, rajono centrų bei kaimo vietovių gyventojai.

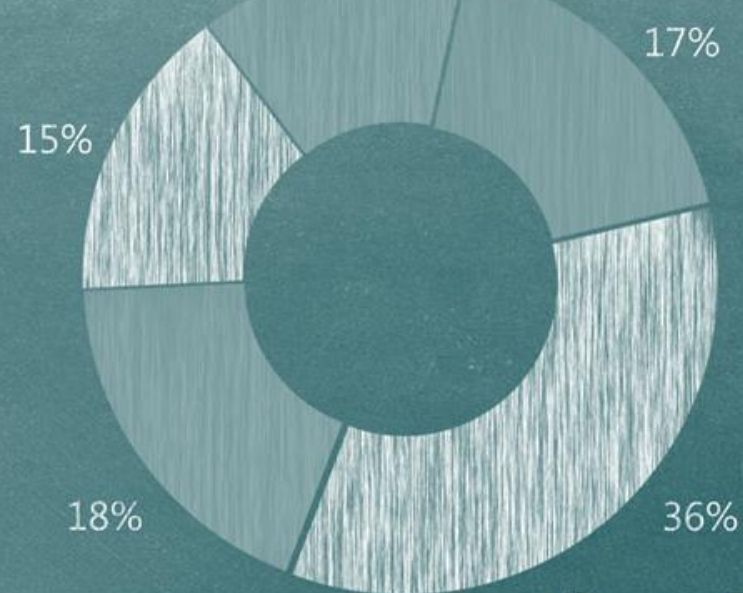
ABSOLIUTI DAUGUMA GYVENTOJŲ LINKĘ JAUSTIS ATSAKINGI UŽ SAVO SVEIKATĄ

Ar Jūs jaučiatės atsakingas (-a) už savo sveikatą?

100
80
60
40
20
10

17%

32%

51%

APIBENDRINIMAS

APIBENDRINIMAS

Informuotumas apie ligų prevencijos programas

- 86 proc. šalies gyventojų yra girdėję apie ligų prevencijos programas: 23 proc. nemažai apie tai žino, 44 proc. (padidėjo nuo 39 proc., 2021.07) apklaustųjų teko apie tai girdėti ir esant poreikiui žinotų kur ieškoti informacijos, 19 proc. (sumažėjo nuo 22 proc.) taip pat teko apie tai girdėti, tačiau norėtų sužinoti apie tai daugiau.
- Dažniausiai žinomos krūties (68 proc.; padidėjo nuo 65 proc.) ir gimdos kaklelio (67 proc.) vėžio prevencinės programos. 63 proc. (padidėjo nuo 60 proc.) respondentų teigia žinantys širdies ir kraujagyslių ligų prevencinę programą, 61 proc. – priešinės liaukos (prostatos) vėžio, 58 proc. – storosios žarnos vėžio prevencinę programą.
- Pagrindinis informacijos apie ligų prevencijos programas šaltinis – šeimos gydytojas ar kitas sveikatos priežiūros specialistas poliklinikoje / šeimos centre (72 proc.; padidėjo nuo 67 proc.). 44 proc. (sumažėjo nuo 54 proc.) žinančių ligų prevencijos programas apie šias programas sužinojo iš žiniasklaidos. 42 proc. (sumažėjo nuo 46 proc.) – iš draugų, šeimos narių.

- 80 proc. žinančių ligų prevencijos programas žino, kur kreiptis norint gauti paslaugas pagal ligų prevencijos programas.

Nuostatos dėl dalyvavimo ligų prevencijos programose

- 31 proc. respondentų yra dalyvavusios gimdos kaklelio vėžio nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje prevencijos programoje. 21 proc. (padidėjo nuo 18 proc.) apklaustųjų dalyvavo širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėje programoje. 17 proc. (padidėjo nuo 14 proc.) dalyvavo krūties vėžio prevencinėje programoje. 12 proc. – storosios žarnos vėžio, 10 proc. – priešinės liaukos (prostatos) vėžio prevencinėje programoje.
- Dažniausiai daugiau informacijos būtų norima gauti apie širdies ir kraujagyslių ligų prevencijos programą (38 proc.). Antroje vietoje – storosios žarnos vėžio prevencijos programa (25 proc.; padidėjo nuo 22 proc.). Po 18 proc. apklaustųjų norėtų daugiau sužinoti apie krūties ir priešinės liaukos (prostatos) vėžio prevencines programas. 17 proc. - apie gimdos kaklelio vėžio programą.

APIBENDRINIMAS

- 84 proc. (padidėjo nuo 81 proc.) šalies gyventojų dalyvautų nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje prevencinėje programoje, skirtoje širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai: 46 proc. tikrai dalyvautų, 38 proc. turbūt dalyvautų.
- Dažniausia atsisakymo dalyvauti širdies ir kraujagyslių ligų prevencinėje programoje priežastis – poreikio nebuvimas, jautimasis sveiku, problemų neturėjimas (43 proc.; sumažėjo nuo 52 proc.). 19 proc. respondentų nedalyvautų šioje programoje dėl savo amžiaus (dar anksti ieškoti ligų). 16 proc. (padidėjo nuo 5 proc.) – nenori gaišti laiko.
- 87 proc. (padidėjo nuo 79 proc.) šalies gyventojų dalyvautų nemokamoje programoje, skirtoje ankstyvam vėžio (gimdos kaklelio, krūties, storosios žarnos ar prostatos) diagnozavimui: 48 proc. tikrai dalyvautų, 39 proc. turbūt dalyvautų.
- Dažniausia atsisakymo dalyvauti nemokamoje programoje, skirtoje ankstyvam vėžio diagnozavimui, priežastis – poreikio nebuvimas, jautimasis sveiku, problemų neturėjimas (57 proc.). 12 proc. respondentų nedalyvautų šioje programoje dėl savo amžiaus (dar anksti ieškoti ligų). Po 11 proc. dėl to, kad nemato prasmės, pasikliauja likimu arba dėl nemalonių, skausmingų, bauginančių tyrimų.

- Didžioji dalis (77 proc.) šalies gyventojų norėtų, kad šeimos gydytojas informuotų ir kviestų dalyvauti nemokamose prevencinėse programose, skirtose patikrai dėl širdies ir kraujagyslių ligų bei vėžio. Trečdalis (31 proc.) respondentų norėtų iš specialios tuo užsiimančios įstaigos gauti laišką į namus su asmeniniu kvietimu dalyvauti bei informacija apie tokias prevencines programas. 21 proc. (padidėjo nuo 15 proc.) mano, kad turėtų informuoti ligonių kasos.

Ligų prevencijos programų kokybės vertinimas

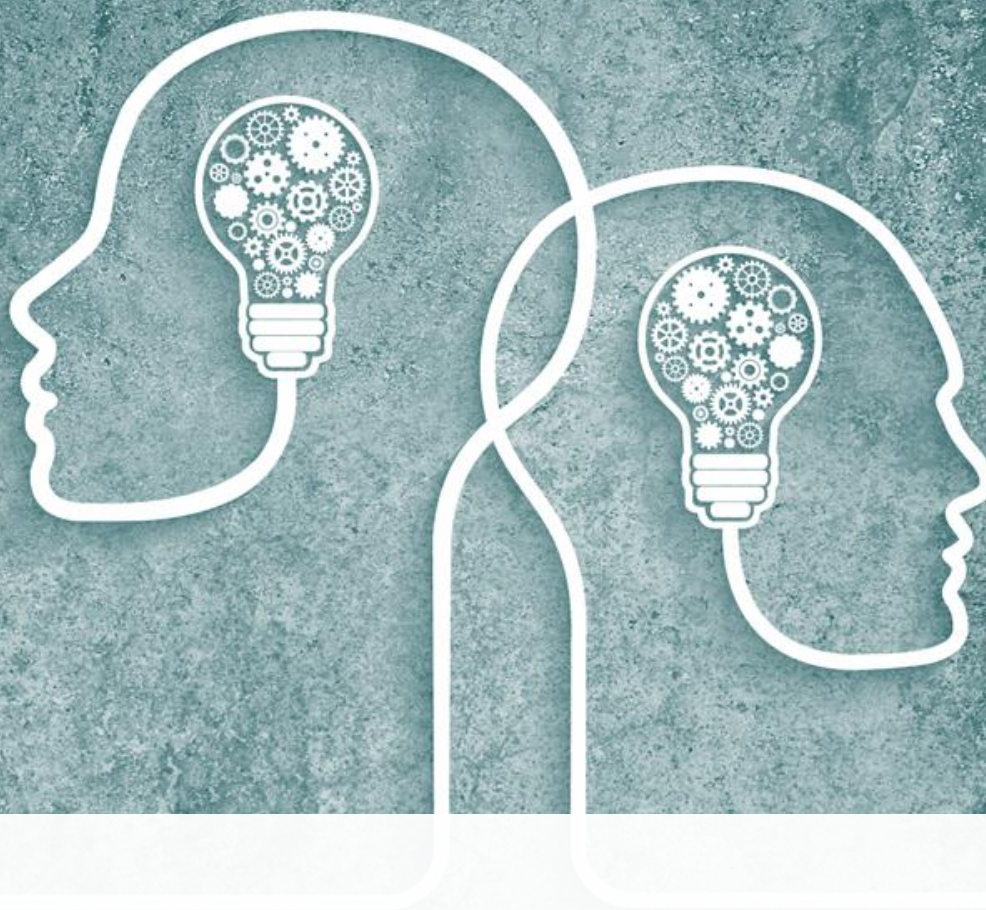
- 39 proc. apklaustųjų teigia, kad šeimos gydytojas ar kitas medikas (jei jiems priklausė) 2021-2022 m. juos kvietė patikrinti pagal kurią nors prevencinę programą.
- 80 proc. gavusių kvietimą patikrinti pagal kurią nors prevencinę programą pasinaudojo šiuo kvietimu.
- Absoliuti dauguma (97 proc.) respondentų pasinaudojusių kvietimu patikrinti pagal kurią nors prevencinę programą liko patenkinti suteiktų paslaugų kokybe: 68 proc. (padidėjo nuo 60 proc.) liko visiškai patenkinti suteiktų paslaugų kokybe, 29 proc. (sumažėjo nuo 37 proc.) liko labiau patenkinti.

APIBENDRINIMAS

- 11 proc. respondentų, pasinaudojusių kvietimu pasitikrinti pagal kurią nors prevencinę programą, teko mokėti (primokėti) už paslaugas, suteiktas pagal ligų prevencijos programas.
- Dauguma (71 proc.; sumažėjo nuo 76 proc.) šalies gyventojų norėtų būti informuoti apie ligų prevencijos programas apsilankymo pas gydytoją metu. 37 proc. (sumažėjo nuo 40 proc.) respondentų norėtų būti informuoti telefonu, 31 proc. – elektroniniu paštu, 28 proc. – SMS žinute.

Kita

- Beveik pusė (47 proc.) tyrimo dalyvių savo sveikatą vertina teigiamai: 7 proc. teigia, kad jų sveikata labai gera, 40 proc. savo sveikatą vertina kaip gerą. 40 proc. respondentų teigia, kad jų sveikata yra vidutiniška.
- Daugiau nei pusė (61 proc.) šalies gyventojų turi artimų biologinių giminaičių, sergančių / sirgusių vėžiu ar širdies ir kraujagyslių ligomis.
- Absoliuti dauguma (96 proc.) respondentų jaučiasi atsakingi už savo sveikatą: 56 proc. tvirtai jaučiasi atsakingi („tikrai taip“), 40 proc. greičiau jaučiasi atsakingi („labiau taip“).

IŠVADOS

IŠVADOS

- Apskritai bendras ligų prevencijos programų žinomumo rodiklis išlieka aukštas – 8 iš 10 šalies gyventojų yra girdėję apie tokias programas. Įsitraukimas į ligų prevencijos programas taip pat patenkinamas – pusė šalies gyventojų yra dalyvavę kurioje nors nemokamoje / ligonių kasų apmokamoje ligų prevencijos programoje.
- Nuostatos dėl dalyvavimo ligų prevencijos programose yra palankios ir kasmet gerėja – absoliuti dauguma gyventojų dalyvautų nemokamoje prevencinėje programoje (skirtoje širdies ir kraujagyslių ligų prevencijai / ankstyvam vėžio diagnozavimui), o nesutinkančių dalyvauti procentas svyruoja tarp 7 ir 10. Kita vertus, nepaisant teigiamų nuostatų, iki 20 proc. gyventojų net ir suprasdami naudą nepasinaudoja programa, tad reikalingos ne svarbos suvokimo skatinimo, o tiesiog į paraginimą, priminimą orientuotos priemonės.
- Turintys sergančių vėžiu, širdies ir kraujagyslių ligomis artimoje biologinėje aplinkoje gerokai atsakingiau žiūri į prevencines patikras.
- Prevencinių programų kokybė vertintina kaip gera – absoliuti dauguma jose dalyvavusių lieka patenkinti arba labai patenkinti paslauga.
- Pagrindiniu informacijos apie prevencijos programas šaltiniu laikomas šeimos gydytojas ar kitas sveikatos priežiūros specialistas. Didžioji dalis šalies gyventojų norėtų, kad būtent šeimos gydytojas apsilankymo pas jį metu informuotų ir kvieštų dalyvauti nemokamose prevencinėse programose.

Kontaktinė informacija

UAB Spinter tyrimai
info@spinter.lt
tel. 863720595

